

Glasnik Kristovog Kraljevstva

Pouke iz Izreka

Uputa je Tvoj Život • Razumijevanje
Razbor je Mudrost u Pokretu • Mudrost • Uputa za Prosuđivanje
Pravda (Tzedek): Trilateralni Korijen • Jednakost: Savršena Pravda
Salamun: Slučaj za Proučavanje • Vrsna Žena
Životni Stil Mudrosti

Glasnik

Kristovog Kraljevstva

Ovaj časopis svake godine donosi mnoge stranice duhovnog štiva s raznim biblijskim temama. Svaki broj također navodi listu mnogih Biblijskih kongresa i konferencija na kojima ćeš naći Kršćansko zajedništvo. U svakom broju imamo i rubrike Vijesti i Pogledi na svijet (tekući događaji), Danas u Proročanstvu, i informacije o djelovanju Pastoralnog Biblijskog instituta. Pastoralni Biblijski institut objavljuje ovaj časopis dvomjesečno.

Informacije za kontakt

Pastoralni Biblijski Institut
P.O. Box 3274
Bremerton, WA 98310
ThePBI@comcast.net
www.HeraldMag.org

Dopisnici

102 Broad Street
Chesham, Bucks, HP5 3ED
Engleska

Berejski Biblijski institut
P.O. Box 402
Rosanna, Victoria 3084
Australija

Urednički odbor

Urednički odbor od petorice koji nadgleda ovaj časopis, od kojih najmanje tri odobravaju objavljivanje svakog članka koji se pojavljuje na stranicama ovog časopisa. Premda su odgovorni za svaki objavljeni članak, odbor ne jamči za svaki izraz koji se u njima nalazi. Sadašnji urednici su: Len Griehs, Ernie Kuenzli, James Parkinson, David Rice, i Tom Ruggirello.

Odbor i urednici slažu se da vrijednost ovog časopisa ovisi o tome da li su suradnici bili slobodni izraziti svoje misli, pod uvjetom da su općenito u skladu sa karakterom i svrhom naše povelje za širenje Biblijskih istina. Godišnja pretplata na ovaj časopis diljem svijeta je 50 HRK, ili besplatno na pisani zahtijev.

Ovaj časopis i njegova misija

Ovlašten poveljom 1918, Pastoralni Biblijski institut, Inc., bio je osnovan za promicanje Kršćanske spoznaje. Njegov časopis, Glasnik Kristovog Kraljevstva, čvrsto zastupa jedini pravi temelj Kršćanske nade koji je sada općenito odbačen — otkupljenje kroz dragocjenu krv (1 Pet. 1:19). „čovjeka Krista Isusa, koji sebe dade kao otkup [odgovarajuća cijena, zamjena] za sve“ (1 Tim. 2:6). Gradeći na ovom sigurnom temelju zlatom, srebrom, i dragim kamenjem Riječi Božje (1 Kor. 3:11-15, 2 Pet. 1:5-11) njegova je daljnja misija „otkrivati svima kako se ostvaruje otajstvo od vjekova sakriveno u Bogu koji je sve stvorio, a sada se po Crkvi objavljuje Poglavarstvima i Vlastima na nebu mnogolika Božja mudrost“ (Efež. 3:5-10).

Oslobođen je utjecaja bilo koje partije, sekte ili ljudskih učenja, dok sve više i više nastoji dovesti svaki svoj iskaz u najveću podložnost volji Božjoj u Kristu, kako je izražena u Bibliji. Slobodan je dakle objaviti odvažno sve što je Gospodin izrekao — u skladu sa Božanskom mudrošću koja nam je dana da razumijemo. Njegov stav nije dogmatičan, nego uvjeren; jer znamo s čime je to potvrđeno, naime sa sigurnim Božjim obećanjima. Smatramo ga nečim pouzdanim što se može koristiti u njegovoj službi; stoga naše odluke u odnosu na ono što se može ili ne može pojaviti na njegovim stranicama moraju biti u skladu s našom prosudbom njegove volje, učenjima njegove Riječi, za izgrađivanje njegovog naroda u milosti i spoznaji. Mi ne samo da pozivamo, mi potičemo naše čitatelje da dokažu sve njegove iskaze sa nepogrešivom Riječi, na koju se stalno pozivamo kako bi olakšali takvo ispitivanje.

Za nas Biblija jasno uči

DA JE CRKVA „HRAM“ ŽIVOG BOGA — njegova „građevina“ čija gradnja traje cijelo Evandeosko doba — od kad je Krist postao Otkupitelj svijeta i „glavni kamen“ ovog hrama kroz kojega će kad bude završen Božji blagoslovi doći svim narodima i oni će imati pristup Njemu (1 Kor. 3:16,17, Ef. 2:20-22, 1 Moj. 28:14, Gal. 3:29).

DA SE U MEĐUVREMENU NASTAVLJA KLESANJE, OBLIKOVANJE I POLIRANJE posvećenih vjernika u Kristovo djelo pomirenja, i kada posljednji od tog „živog kamenja“, „izabranog i dragocjenog“ bude bio spreman, Veliki Graditelj će ih sve dovesti k sebi kroz prvo uskrsnuće; i hram će biti ispunjen slavom i biti će mjesto sastajanja Boga i ljudi tijekom Milenija (Otkr. 15:5-8).

DA JE TEMELJ NADE ZA CRKVU I SVIJET zasnovan na činjenici da je Isus Krist, milošću Božjom, okusio smrt za svakoga, „otkupnina za sve“ i da će on biti „istinita svjetlost, koja obasjava svakoga čovjeka i koja dolazi na svijet“ u određeno vrijeme (Hebr. 2:9, Ivan 1:9, 1 Tim. 2:5,6).

DA JE NADA CRKVE da će biti poput svog Gospodina, „vidjeti ga kakav doista jest“, biti „sudionikom božanske prirode“, i imati udjela u njegovoj slavi kao sunasljednici (1 Ivan 3:2, Ivan 17:24, Rim. 8:17, 2 Pet. 1:4).

DA JE SADAŠNJI ZADATAK CRKVE usavršavanje svetaca za buduće djelo službe; razvijanje u sebi svake milosti; biti Božji svjedok svijetu; i pripremiti se da budu kraljevi i svećenici u sljedećem dobu (Ef. 4:12, Mat. 24:14, Otkr. 1:6, 20:6).

DA JE NADA ZA SVIJET milenijsko kraljevstvo u kojemu će svi dobiti priliku biti blagoslovljeni sa spoznajom i svim drugim — vraćanje svega onog što je Adam izgubio, svima koji to prihvate i koji budu bili poslušni, iz ruku njihovog Otkupitelja i njegove proslavljene Crkve — dok će svi nepopravljivi biti zauvijek uništeni (Djela 3:19-23, Iza. 35).

U Početku

Prvih sedam članaka u ovom broju slijede redosljed sedam konceptata koje nalazimo u Izrekama 1:2-5. Posljednja tri članka razmatraju s tim povezane teme koje nam dolaze na um kada razmišljamo o Knjizi Izreka.

jamo o Knjizi Izreka.

“Uputa” razmatra izvor poduke, pregledava različite načine na koje ju je Kralj Salamun koristio, definira prepreke koje treba nadvladati, definiira našeg neprijatelja, i zatim rasvjetljava nagradu koju ćemo dobiti budemo li ju slijedili.

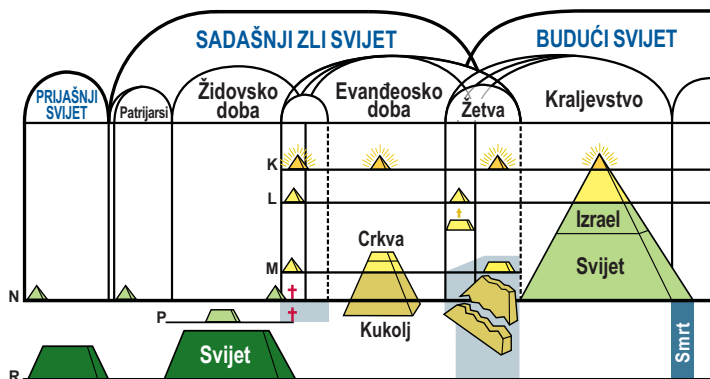
“Razumijevanje” pokazuje kako razumijevanje može biti dijelom svega što činimo; kako ga mi dobivamo, kako rastemo u njemu, i zatim razmatra njegovu krivotvorinu. “Mudrost” definira mudrost kao vješto korištenje božje spoznaje i razumijevanja. Mi povezujemo mudrost Kralja Salamuna sa milostima duha Apostola Petra.

“Razbor je Mudrost u Pokretu” razmatra razbor kao aktivnog dijela u svim našim nastojanjima da pokazujemo čititi važna ljudska svojstva koja je zapazio Kralj Salamun: mudrost, pravdu, sud, i jednakost. “Uputa za Prosuđivanje” razmatra kako je prosudba konačni filter naših misli prije nego ih pretočimo u riječi ili u postupke.

“Pravda” razmatra tri Hebrejske riječi korištene u Židovskim Pismima koje su bile upotrebljene da opišu što znači činiti pravdu. Slijede zapanjujući uvidi koji nam pružaju informacije o Židovskoj kulturi i tradiciji. “Jednakost” pravi razliku koncepta o jednakosti i božje upute za jednakost. Božja je ljubav manifestirana u odlukama temeljenima na jednakosti. Kada donosimo odluke temeljene na jednakosti mogu slijediti opasnosti.

SLIKOVNI PRIKAZ VJEKOVA

Od izgubljenog do ponovno uspostavljenog Raja

Mudrost iz Poslovice Studeni / Prosinac 2019 Svezak 101, Broj 6

- 4 Uputa je Tvoj Život
- 7 Mudrost
- 10 Razumijevanje
- 13 Razbor je Mudrost u Pokretu
- 16 Uputa za Prosuđivanje
- 17 Pravda (Tzedek): Trilateralni Korijen
- 19 Pravičnost: Savršena Pravda
- 22 Salamun: Slučaj za Proučavanje
- 24 Vrsna Žena
- 27 Životni Stil Mudrosti

“Salamun: Slučaj za Proučavanje” razmatra čovjeka, Kralja Salamuna, i njegovu želju da ima savršeno srce i spreman um. Otkriva važnost Isusovih riječi kada nas je on opomenuo da pojednostavimo naše želje i da napustimo užitke ovog svijeta. Salamun bi učinio dobro da je slušao tu mudrost. “Vrsna Žena” razmatra ljupki ideal vrsnosti izražen u Izrekama 31 poglavlje. Kralj Lemuel dijeli s nama pouke koje je naučio od svoje majke i pruža putokaz za sve mladiće koji traže idealnog, pobožnog bračnog druga.

“Životni Stil Mudrosti” je naš završni članak. On pruža kratko uspoređivanje između Drveta Života u Edenskom Vrta i Drveta Mudrosti iz Izreka 3 poglavlje.

Mi se nadamo da ćete uživati u mnogim uvidima i poukama koje je Kralj Salamun ostavio iza svog nevjerojatnog života. Trebamo učiti od čovjeka kojemu su bili dani Božji predivni darovi. Važno je za nas uzeti u obzir sve te pouke kao dragocjene darove od Boga.

Pouka je Tvoj Život

„Čvrsto se drži pouke, ne puštaj je, čuvaj je, jer ona ti je život” (Izreke 4:13).

Kao učitelj, Kralj Salamun nam daje ključ pobjede u našim životima. On govori o tajni kako možemo pobjediti sebe. On nam daje oruđa da pobjedimo samovolju i pokazuje nam put prema žarkom svijetlu istine; da se pokaže pravedan plod.

Salamun nam vijekovima govori sa čistom od Boga danom mudročcu koja je opisana da je obilna kao “pijesak što je na obali morskoj” (1. Kraljevima 4:29). Što je pouka? Kako ju možemo koristiti? Koje prepreke moramo savladati? Što je ili tko je naš neprijatelj i što je nagrada ako se “čvrsto držimo” Salamunove pouke?

Pouka

“Sine moj, čuvaj zapovijedi oca svoga i ne odbacuj nauka matere svoje. Priveži ih sebi na srce zauvijek, ovij ih oko svoga grla; da te vode kada hodiš, da te čuvaju kada spavaš i da te razgovaraju kad se probudiš” (Izreke 6:20-22).

Što se tiče prihvatanja pouke Kralj Salamun to svodi na veoma osobnu stvar govoreći, “Sine moj.” On je ponudio savjet kao otac. Ako smo marljivi, on nas uvjerava da ćemo motorički naučiti napamet načela pouke; ona će ostati uz nas svo vrijeme.

Vjerojatno je jedna od najvažnijih pouka koje je Kralj Salamun primio od svog oca, Kralja Davida, bila ona koju mu je dao pred svim kneževima i zapovjednicima Izraelskog naroda. “A ti, sine moj Salomone, poznaj Boga, svoga oca, i služi mu čitavim srcem i spremnom dušom, jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere; ako ga budeš tražio, dat će ti se da ga nađeš; ako li ga ostaviš, odbacit će te zauvijek” (1. Ljetopisa 28:9).

Kralju Salamunu, Batšebinom sinu je bila očita snaga žaljenja u životu njegovog oca. “Tada David reče Natanu: “Sagriješio sam protiv Jahve!” A Natan odvrati Davidu: “Jahve ti oprašta tvoj grijeh: nećeš umrijeti” (2. Samuelova 12:13).

Ispunjen sa tugom i vapajem, David je napisao 51 Psalam kao reakciju na svoj teški grijeh. “Jer žrtve nećeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš. Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože” (Psalam 51:16,17).

Salamun mora da je bio inspirisan sa očevim pokajanjem zbog strašnog grijeha. Nesumnjivo, kada je Salamun odrastao on je postao svijestan toga kako se je David brzo pokajao i kao posljedice ljubavi od Boga koju je David osjetio kada je primio ukor. Možda je to bio okvir za savjet Kralja Salamuna: “Ne kori podsmjevača, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli” (Izreke 9:8). Kralj Salamun je vidio ljubav koju je Kralj David pokazao Natanu i Bogu nakon takvog teškog ukora. Salamun je od svog oca Davida naučio kako pravedan čovjek prihvaća ogdajanje stegom.

Kralj Salamu je iz početka teško radio na tome da oponaša duh svog oca. Kada je Bog upitao Salamuna što želi da mu da kao Kralju, Salamun nije tražio bogatstvo, imućnost, ili dug život. Umjesto toga, on je tražio “razumno srce” i sposobnost da “raspozna dobro od zla” (1. Kraljevima 3:9).

Salamun je znao iz savjeta svog oca da radost i mir moraju dolaze nakon slijeđenja pouke, i nastojanje da se zadobije mudrost trebalo bi se vrednovati iznad svega drugoga (Izreke 4:5-7). Bog je bio zadovoljan sa Salamunovim odgovorom i dao mu je obećanje: “I ako budeš stupao mojim putovima i budeš se držao mojih zakona i zapovijedi, kao što je činio tvoj otac David, umnožit ću tvoje dane” (1. Kraljevima 3:14). Jednom riječju, Bog je i bio pokazao Svoje odobravanje prema njegovom ocu Kralju Davidu i ocrtao je jasnu stazu za Kralja Salamuna da ju slijedi. Salamun je brzo djelovao po Božjem nalogu.

Mladi Salamun

Kako Koristiti Pouku

Salamun je učio da je Bog jedini nepogrešivi izvor pouke. On nas upozorava, "Neki se put učini čovjeku prav, a na koncu vodi k smrti" (Izreke 14:12). Salamun nas uči da se pokorimo Božjem ispravljanju. "Sine moj, ne odbacuj Jahvine opomene i nemoj da ti omrzne njegov ukor. Jer koga Jahve ljubi onoga i kori, kao otac sina koga voli" (Izreke 3:11,12).

Salamunov Hram

Bog je bio upozorio Salamuna na odvratanje od Njega. On je obećao da će odrezati Izraela ako Salamun ili njegovi sinovi krenu za drugim bogovima (1. Kraljevima 9:7). Nažalost, Salamun nije slijedio tu uputu. Bog ga je stoga kaznio i rekao je da će otkinuti njegovo kraljevstvo od njega nakon njegove smrti (1. Kraljevima 11:11-13).

Bog je kaznio Kralja Salamuna, ali ne zato što ga je mrzio. Bog ga je jednostavno odgajao stegom zato što je On pravedan i pun ljubavi. Tako je i sa nama, kada idemo za Bogom, naša čaša obiluje blagoslovima. Međutim odrekne li se Boga okrećući se od njega, On će nas ispraviti i također nas odgajati stegom, ne iz Svog gnjeva, nego iz Svoje izobilne ljubavi. Mi moramo slijediti Božju pouku i ne pasti žrtvama volje našeg tijela.

Nadvladavanje Prepreka

Salamun se je bio suočio sa istim neprijateljem s kojim se mi suočavamo: tijelo. Tijelo je sebično, često okrutno, i nije uvijek usredotočeno na ono što je dobro i ispravno. Mi se moramo stalno boriti protiv njegovih bezbožnih želja da bi smo ugodili Bogu.

Mi ne možemo sami od sebe nadvladati prepreke našeg tijela. "Tako svi postasmo nečisti, a sva pravda naša k`o haljine okaljane. Svi mi k`o lišće otpadosmo i opačine naše k`o vjetar nas odnose" (Izaija 64:5 JB).

Mi moramo tražiti Božje vodstvo, mudrost i razumijevanje. U svojim ranijim godinama, Kralj Salamun je bio svjestan svog poniznog položaja pred Bogom. On je znao da bi njegovi najbolji napori da vlada Božjim narodom s pravednošću i pravdom bili nepotpuni bez Božjeg posebnog blagoslova. Kralj Salamun je zbog toga gorljivo molio Boga za pomoć u pobjeđivanju ograničenja svoje pale ljudske prirode.

Isus je rekao da budemo li tražili u skladu sa Božjom voljom da ćemo primiti (Matej 7:7). Koliko smo blagoslovljeniji s time imati prednost moliti Nebeskog Oca

za naše potrebe! U tom scenariju, mi smo u istoj situaciji kao i Kralj Salamun kada mu se je Bog pojavio u snu! Stoga, za što ćemo moliti Boga? Hoćemo li ga tražiti materijalne stvari? Salamun ga je mogao tražiti snažnu vojsku, dobru žetvu, ili jednostavno mir u zemlji, ali to su bile stvari njegovog tijela, i on je vidio svoje tijelo kao prepreku. Kralj Salamun je razumio da su najkompliciraniji, najdugotrajniji i iscrpljujući izazovi oni koje se vodi iznutra. "Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov" (Izreke 12:26).

Kralj Salamun je bio izabrao iskazivati čast Bogu na početku svog života ali zatim nas je poučio kako lako možemo otpasti od iskazivanja časti Bogu. Salamun je gledao na Boga i ljubio je Boga snažno, ali Salamun je također imao i slabosti u tijelu. Dovršivši hram i postavši velikim, snažnim, i slavnim po svim okolnim zemljama, on je počeo udovoljavati svojem tijelu: "od svih naroda za koje je Jahve rekao Izraelcima: "Nećete dolaziti k njima i oni neće dolaziti k vama; oni će zacijelo okrenuti vaša srca svojim bogovima." Njima se priklonio Salomon svojom ljubavlju" (1. Kraljevima 11:2 JB).

Salamun je usvojio bogove i tradicije svojih žena i konkubina, okrećući svoje srce od Boga. Iako je on bio počeo hoditi na ispravan i izvrstan način, bio je namamljen putevima zlih. Mi moramo biti pažljivima u našim vlastitim životima da uzimamo u obzir Božje puteve, i da se odvojimo od mamljenja tijela. Mi možemo misliti da smo jaki dovoljno da pobjedimo prepreke iskušenja i grijeha, ali mi učimo drugačije od Kralja Salamuna i Kralja Davida.

Naš Neprijatelj

Božji sud bio je siguran i strog. Nakon što je Kralj Salamun počeo graditi idole za bogove svojih žena tuđinki, Bog mu je govorio: "Tada Jahve reče Salomonu: "Kada je tako s tobom te ne držiš moga Saveza i naredaba koje sam ti dao, ja ću sigurno oduzeti od tebe kraljevstvo i dat ću ga jednom od tvojih slugu" (1. Kraljevima 11:11). Božja kazna je bila izravna i neopoziva; Salamun je bio osuđen da izgubi sjeverni dio svog kraljevstva koji je bio pripao njegovom sluzi umjesto da ga preda svom sinu. Vjerojatno je zbog toga što je Kralj Salamun shvatio svoj vlastiti grijeh on počeo borbu da ostavi trajno svjedočanstvo o mudrosti koju Bog nudi.

Salamunove Izreke i Pjesma nad pjesmama postali su njegovim trajnim svjedočanstvom o moći tijela. Salamunovi nam zapisi pomažu prepoznati tog neprijatelja i daju nam oruđe da se uzdignemo iznad njih.

Salamunova upozorenja o prijevarnoj moći tijela su prodorna, snažna i otkrivaju njegov vlastiti grijeh; “Jer je zapovijed svjetiljka, pouka je svjetlost, opomene stege put su života; da te čuvaju od zle žene, od laskava jezika tuđinke. Ne poželi u svom srcu njezine ljepote i ne daj da te osvoji trepavicama svojim, jer bludnici dostaje i komad kruha, dok preljubnica lovi dragocjeni život” (Izreke 6:23-26). Izgleda da Salamun stavlja usklik na sudbinu onih koji ju slijede; “U Podzemlje vode putovi kroz njenu kuću, dolje u odaje smrti” (Izreke 7:27).

Obećana Nagrada

Nagrada za slijedenje Božje upute dar je unutrašnjeg mira, i duhovno sretnog života. Salamun je iz iskustva naučio da je prihvaćanje upute od Boga neophodno za duhovno napredan život.

Kada mi pokušavamo slijediti Božju uputu, na put nam se mogu ispriječiti poteškoće i i naizgled nepodnošljive kušnje. To bi trebali otrijezniti našu perspektivu, kao i u Salamunovom slučaju.

Jakovljeva Poslanica smatra se Izrekama u Novom Zavjetu i nudi neka prekrasna ohrabrenja za razmišljanje kada doživljavamo ispite i iskušenja.

“Pravom radošću smatrajte, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje znajući da prokušanost vaše vjere rađa postojanošću. Ali neka postojanost bude na djelu savršena da budete savršeni i potpuni, bez ikakva nedostataka. Nedostaje li komu od vas mudrosti, neka ište od Boga, koji svima daje rado i bez negodovanja, i dat će mu se. Ali neka ište s vjerom, bez ikakva kolebanja.

Kralj Salamun, ostario, i ponižen

Jer kolebljivac je sličan morskom valovlju, uzburkanu i gonjenu” (Jakov 1:2-6).

Živeći u završnim godinama Evandeoskog Doba, mi smo pozvani slijediti Isusov savršeni primjer: utjelovljenja mudrosti i vršenja Božje volje. Osim toga, mi imamo Hebrejima 11 poglavlje koje nas savjetuje da učimo iz primjera vjernih muškaraca i žena starog doba. Obratimo pažnju na uputu iz cijelog savjeta Božjeg i budimo zadovoljni živjeti životom kojeg On odobrava.

— *Timothy Davis*

Razumijevanje

„Uzdaj se u Jahvu svim srcem i ne oslanjaj se na vlastiti razbor” (Izreke 3:5 JB).

Što je razumijevanje? Je li to spoznaja? Da. Da li je to poniznost? Da. Je li to hvaljenje Boga? Da. Da li je to pravedno življenje? Da. Je li to primijenjena mudrost, razboritost, revnost, mir, i drugo? Da. Kako je to moguće?

Božje nam stvaranje daje ključ shvaćanja. Kemijski se Natrij (Na) ne može naći u čistom obliku u prirodi, iako je sedmi najizobilniji element u Zemljinoj kori i dio svake kapi vode oceana. Natrij je dio mnoštva spojeva; stolna sol (NaCl), natrijev prah (Na_2CO_3), soda bikarbona (NaHCO_3), i boraks ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$).

Znanost je čovjekov najbolji pokušaj da radi kopiju načela razumijevanja. Walt Whitman primjetio je, “Svida mi se znanstveni duh — držati se podalje, ne biti previše siguran u nešto, spremnost promijeniti ideje kada je dokaz protiv njih: to je u konačnici dobro — uvijek daje život, misao, privrženost, zdravog čovjeka, šansa da se pokuša uvijek iznova nakon pogreške — nakon pogrešne pretpostavke.

Bog je Izvor

Pravo razumijevanje dolazi od Boga, kroz našeg Gospodina Isusa Krista: Bog je primjenio razumijevanje da stvori svemir (Jeremija 10:12 NS). Božje razumijevanje je beskonačno (Izaija 40:28).

Bog dijeli svoje razumijevanje s nama: “Ali je duh u ljudima, i duh Svemogućega urazumljuje ih” (Job 32:8). Isus ima aktivnu ulogu u davanju razumijevanja: “No znamo da je Sin Božji došao i dao nam razum da možemo upoznati pravoga Boga. Preko njegova Sina, Isusa Krista, mi smo u zajedništvu s pravim Bogom. To je pravi Bog i život vječni” (1. Ivanova 5:20 NS).

Bog daje razumijevanje onima koji ga traže: “Bog dade Salomonu vrlo veliku mudrost i uvidavnost” (1. Kraljevima 4:29).

Steci Razumijevanje za Živjeti

Job nas uči da Bog ima “savjet i razboritost” (Job 12:13). Salamun nas ohrabruje da “steknemo mudrost, i svim svojim dobitkom steknemo razboritost” (Izreke 4:4,7). Isus je sakrio istinu u svo-

jim Usporedbama ali daje “razumijevanje” onima koji ga uistinu žele i traže ga (Matej 13:13).

Isusovi učenici su ga pitali da im objasni Usporedbu o Sijaču. Isus je naznačio da pravo razumijevanje ne prestaje sa prihvaćanjem njegove riječi, nego se nastavlja sa znatiželjom, donošenjem ploda i djelovanjem (Ivan 15:7,8). Kasnije, učenike koji su željeli razumjeti Isus je zadržao blizu sebe kada su ga svi drugi ostavili: “Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!” (Ivan 6:68)

Razumijevanje nam pomaže biti bliže Isusu. Pomaže nam biti više sličnijima Isusu. Razumijevanje je ključ za bliži odnos sa Bogom, otvara nam Njegove planove za nas. Također nas vodi u iskrenije odnose s našom braćom i sa našim svjetovnim prijateljima, bez potrebe da kompromitiramo načela istine. Psalmista to najbolje sažima, “daj mi razboritost i ja ću živjeti” (Psalam 119:144 Dretar).

Kako Steći Razumijevanje

Moli, traži, čak vapi za njim (2. Timoteju 2:7; Izreke 2:3; Psalam 119:169). (b) Proučavaj Riječ s poniznošću (Efežanima 3:4). (c) Nauči ga od mudrih (Izreke 1:5).

(d) Nauči ga od pobožnih roditelja (Izreke 4:1). (e) Budi ponizan (Psalam 119:130). (f) Uključi se u potpunosti u njeno stjecanje (Izreke 23:23). (g) Izjavi svoje predanje Bogu, “Ja sam sluga tvoj: prosvijetli me da upoznam tvoje propise” (Psalam 119:125).

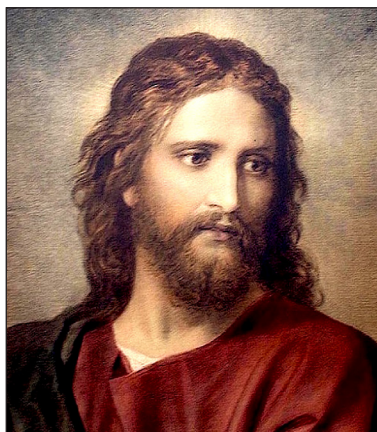
Rasti u Razumijevanju

U Usporedbi o Sijaču, dobra zemlja je srce koje razumije Riječ i donosi plod (Matej 13:1-9). Bez rasta sjemena, bez djelovanja, ne postoji razumijevanje nego samo vrsta znanja koje nadima. Razumijevanje sazrijeva kada ga mi primjenjujemo u svakom aspektu našeg života.

Razumijevanje Sazrijeva Kada Mi:

Držimo Božji zakon (Psalam 119:34). (b) Molimo se Bogu i hvalimo Ga (Psalam 111:10; Psalam 47:7; 1. Korinćanima 14:15). (c) Klonimo se zla (Job 28:28). (d) Mrzimo laž, licemjerstvo (Psalam 119:104).

(e) Pronađemo sreću, radujemo se u njoj (Izreke 19:8; 3:3). (f) Slušamo, zatim mijenjamo naša srca (Izreke 2:2;

Mi želimo biti još sličnijima Isusu.

Izreke 1:5). (g) Razmišljamo o njemu (Psalam 49:3; Psalam 119:99). (h) Ponizni smo u svojim djelima (Jakov 3:13).

(i) Smo razboriti i spori na gnjev (Izreke 2:11; Izreke 17:27). (j) Ne slavimo se u materijalnim ostvarenjima (Izreke 28:11). (k) Poučavamo mlade o njemu (Izreke 5:1).

Kako mi sazrijevamo, mi moramo priznati Božje beskonačno razumijevanje i stalno usklađivati naše razumijevanje sa Njegovim standardima (Psalam 147:5; Izreke 3:5; Job 36:5).

Ljudska Krivotvorina

“Jedan ukor ima više utjecaja na pametnog čovjeka no stotinu udaraca na jednu budalu” (Izreke 17:10 Dretar).

Bilo što od stvarne duhovne vrijednosti ima ljudsku krivotvorinu; razumijevanje nije izuzetak. Za razliku od razumijevanja koje dolazi od Boga, krivotvoreno ljudsko razumijevanje lako je uočiti budući da ga se stalno treba dokazivati materijalnim dostignućima. Predvidljivo, ono također propada u ponos i idolopoklonstvo; dva ključna pokazatelja slomljenog odnosa s Bogom.

Od presudne je važnosti oduprijeti se ljudskoj krivotvorini težeći za pravim razumijevanjem. Salamunov upozoravajući primjer pokazuje da čak i pobožan čovjek može izgubiti pobožno razumijevanje kroz želju za ljudskom veličinom. U suprotnosti tome, Danijelov nas primjer vodi tako da naš potencijal ostane istinit prema pobožnom razumijevanju, čak i u najtežim okolnostima.

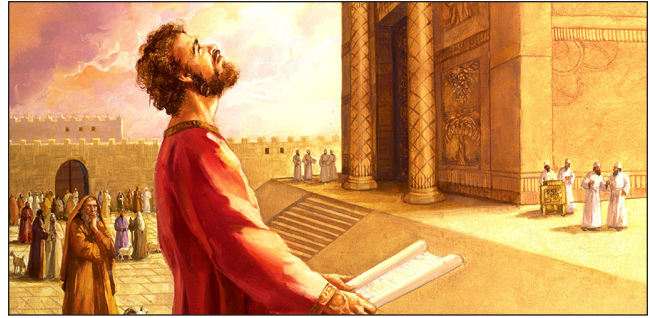
Krivotvoreno Razumijevanje Naspram Pravog Razumijevanja

- Hvalisanje oko ostvarenja, posebno kada su vidljiva i nesporna (Izaija 10:13). — naspram — Nikada nije potpuno, pouzdaje se u Boga, ne oslanja se na svoje zasluge (Izreke 3:5). ● Ponosan je i odbija ispravljanje (Izreke 15:32). — naspram — Ponizan i sluša kada je prijekor u skladu sa riječi (Psalam 119:130; Izreke 1:5; Izreke 19:25).

- Isprazno je. Živi instiktivno, za svoje vlastite užitke (Job 11:12; Psalam 32:9). — naspram — Živi za Boga, koji nas vodi kada živimo po Njegovim načelima (Psalam 119:34; Psalam 111:10). ● Korišteno je za ugnjetavanje (Izreke 28:16). — naspram — Korišteno je da traži pravdu za jadne (Izreke 29:7).

- Pretvara djelo naših ruku u idole (Izaija 44:19; Hošea 13:2). — naspram — Povećava naše hvaljenje Boga (Psalam 47:7). ● Potiče nas da mislimo da smo svoje vlastito djelo, a ne Božje (Izaija 29:16). — naspram — Zna da smo jednostavni, primaoci Božjeg razumijevanja (Matej 11:25; Izreke 9:6; Psalam 119:125,130).

- Pohlepno je i sklono mitu (Propovjednik 7:7). — naspram — Vodi nas na ispravne staze (Izreke 15:21). ●

Ezekija je sačuvalao mnoge izreke.

Može nam reći kako činiti zlo, ali ne kako činiti dobro (Jeremija 4:22). — naspram — Vodi nas u mudrost, pravednost, jednakost i “svaku dobru stazu.” (Izreke 2:2-9).

- Daje nam oči i uši koje ne mogu ni vidjeti ni čuti (Jeremija 5:21). — naspram — “A blago vašim očima što vide, i ušima što slušaju” (Matej 13:16). ● Iznevjeruje nas (Propovjednik 10:3). — naspram — Vodi nas k Bogu koji nas nikada neće iznevjeriti, i k miru u Kristu “koji nadilazi svaki razum” (Filipljanima 4:7).

- Bog uništava krivotvoreno razumijevanje (Ezekijel 28:2-8; Izaija 27:17). — naspram — Bog je nepogrešiv i Svemoguć. Njegovo je razumijevanje neograničeno i vodi nas prema vječnom životu (Psalam 147:5; 1. Ivanova 5:20).

Kliženje u krivotvoreno razumijevanje je više nego intelektualna opasnost. Naša tjelesna ljudska priroda zahtijeva vidljive rezultate i ohrabruje nas na skliske staze. Griješni nemoralna brzo i podmuklo oduzimaju pobožno razumijevanje (Hošea 4:11). Neaktivnost i lažno oslanjanje na stvari koje već “imamo” polagano će i glatko izbrisati razumijevanje. S vremenom postajemo zbunjeni i mlaki. “Govoriš: `Bogat sam, obogatih se, ništa mi ne treba!` A ne znaš da si nevolja i bijeda, i ubog, i slijep, i gol” (Otkrivenje 3:17).

Međutim, kada padnemo, Bog se još uvijek može proslaviti pružajući nam put da se vratimo natrag u sklad s Njim. Pogledajmo na tri živopisna primjera Božjeg iskupljenja.

Poruka Laodicejskoj Crkvi

Otkrivenje 3:18 — savjetuje nas se da kupimo zlata pročišćenog u vatri, bijele haljine, i očnu pomast. U Izrekema 23:23, rečeno nam je kupimo istinu, mudrost, i razumijevanje i da ih ne prodajemo.

Otkrivenje 3:19 — Isus nas prekorava iz ljubavi, stoga bi smo trebali biti pažljivima da to ne primjenjujemo na nominalnu crkvu. Job 36:5 govori nam Božje razumijevanje ne prezire nikoga.

Otkrivenje 3:20 — Isus je naš učitelj, on nas hrani i čak uživa u našem društvu. Slično tome, Psalmista nam govori da mi možemo vapiti i doći k Bogu i dobiti razumijevanje u skladu s Njegovom riječi (Psalam 119:169).

Otkrivenje 3:20,21 — Dano je obećanje, upravo u ovo vrijeme, da će pobjednici sjesti na prijestolje s Isusom. “Tko ima uho, nek poslušaj što Duh govori crkvama!”

Mudrost Izgrađuje

“Mudročću se zida kuća i razborom utvrđuje” (Izreke 24:3). Prije Babilonskog zarobljeništva, Izraelu je nedostajalo razumijevanja. Oni su odbili ići k Bogu po odgovore (Jeremija 4:22; 5:21). Tijekom njihovog zarobljeništva, oni su stekli potpunije shvaćanje njihove nedostatnosti. Vjerni Židovi vraćajući se nakon 70 godina znali su da im je potreban Bog, ali oni su također znali da im je nedostajalo razumijevanja. U svom novom domu u Izraelu, sa neprijateljima koji su bili spremni uništiti ih, oni su se naučili poniznosti, gledali su na Boga, izvor Izraelskih blagoslova, i pažljivo su slušali Božju riječ.

“I prvoga dana sedmoga mjeseca svećenik Ezra donese Zakon pred zbor ljudi, žena i sviju koji su bili sposobni da ga razumiju” (Nehemija 8:2) Izrael je konačno obožavao Boga s razumijevanjem. Njihovo novopronađeno razumijevanje pomoglo im je ponovno izgraditi zemlju Izrael, predivna poredba uvođenja Božjeg Kraljevstva.

Danijelov Život

Danijelov život je primjer kako bi pravo razumijevanje trebalo upravljati svakim aspektom naših života. On je posjedovao božje razumijevanje još od vrlo rane dobi (Danijel 1:4,17,20). On je bio poznat po njemu čak dok su kraljevi i kraljevstva padali i ustajali. Bio je važan u otkupljenju Izraela, ali je također bio važan i u otkupljenju Nebukadnezara, njegovog porobljivača! Praktične pouke od Danijela uključuju:

On je proučavao Riječ i slijedio je Božje zapovijedi.

On i njegovi prijatelji odbili su idolopoklonstvo i obožavali su Boga otvoreno, u potpunosti shvaćajući da bi ih to moglo koštati njihovih života.

Kada je bio pozvan da otkrije i protumači snove, Danijel je dao slavu Bogu, nikada nije sebi prisvajao razumijevanje (Danijel 2:21).

Mnogi su kraljevi hvalili Boga, svjedočeći Danijelovom razumijevanju, čak i kad je to proturječilo njihovim zapovijedima (Nebukadnezar, Darije).

Danijel je govorio istinu, proricao, i ukoravao kraljeve kada je to razumijevanje zahtijevalo: “Mene, Mene, Tekel, Uparsin” (Danijel 5).

Čak i kasnije u životu, Danijel je ostao ponizan, znatiželjan, sa željom da uči, kada je molio Boga za razumijevanje vizija.

Danijel je predivan primjer toga kako primjenjivati razumijevanje u našim životima (Danijel 9). On nam je ostavio šablonu za vjeru protiv ekscentričnosti. Na primjer, Danijel je razumio iz Jeremijinih zapisa da se

je Izraelsko zarobljeništvo približavalo kraju i, on je, po providnosti, upravo bio vraćen na položaj na kojem je mogao nešto poduzeti u vezi toga. Danijel se je najprije molio da se izvrši Božja volja. Njegova je molitva bila iskrena, gorljiva, i nevjerojatno ponizna. On se je molio za Božju milost, i priznao je da je niti on, niti Izrael, ne zaslužuju. On je također pokazao ljubav prema Bogu, prema Božjem narodu, i čak prema svojim tlačiteljima. Tek nakon pristupanja Bogu u molitvi njegovi su mudri i pravovremeni postupci otvorili vrata za Izrael da se vrati u obećanu zemlju.

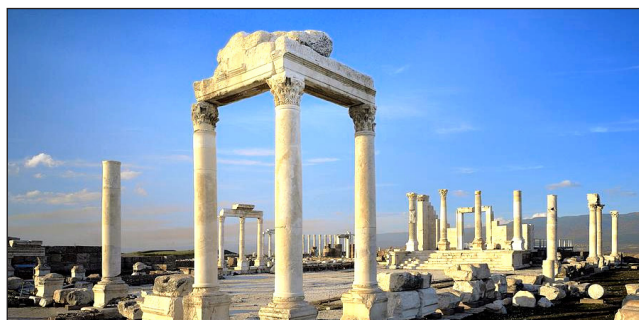
Danijelov nevjerojatan primjer pobožne hrabrosti, vjernosti, i lojalnosti pravednim načelima, pokazuje nam kako se životi onih na koje mi imamo utjecaj mogu promijeniti kroz aktivno pobožno razumijevanje (Danijel 4). Kada je Nebukadnezar sanjao o svom vlastitom padu, Danijel se nije radovao, nego je s kraljem podijelio savjet iz Miheja 6:8. To je bio samo jedan od mnogo puta kada nam je Danijel pokazao kako da “damo sve od sebe da steknemo Božje priznanje...ispravnim služenjem riječju istine” (2. Timoteju 2:15 NS).

Nebukadnezar je dvanaest mjeseci pokušavao poslušati Danijelov savjet. Na kraju ga je njegov ponos pobijedio. Međutim, nakon svoje obnove Nebukadnezar je zadobio poniznost neophodnu za dopustiti Božjem razumijevanju da govori kroz njega (Danijel 4:34-37).

Čak nam i danas Božje razumijevanje pruža priliku da otvorimo srca ljudi za Božju dobrotu. U Božjem kraljevstvu, milijarde će razumjeti kako hvaliti Boga baš kao što je to Nebukadnezar naučio: “življenje vaše među poganima neka bude uzorno da upravo onim za što vas sada potvaraju kao zločince, pošto promotre vaša dobra djela, proslave Boga u dan pohoda” (1. Petrova 2:12).

Božje razumijevanje nikada nije potpuno u našim životima, no ipak ga nikada ne nedostaje. Ispravnije je, čišće, i stvarnije nego što je to čak i čovjekov najidealniji koncept. Pobožno razumijevanje je svjesnost Božjih načela, svojstava, i planova. Uključen je aktivan napor da ih se nauči, ljubi ih, i živi se po njima, sa spremnošću da smo neprestano u skladu sa Božjim standardima.

“Idi pa i ti čini tako” (Luka 10:37).

Ostatci Laodiceje

Mudrost

„Jer mudrost je vrednija od biserja i nikakve se dragocjenosti ne mogu porediti s njom ...
Mudrost je sazidala sebi kuću, i otesala sedam stupova” (Izreke 8:11; 9:1).

Mudrost je vješta upotreba pobožne spoznaje i razumijevanja. Jehova je, u Svojoj beskonačnoj mudrosti, odgovorio na Salamunov zahtijev u molitvi i učinio ga najmudrijim na svoj zemlji. Zatim je Kralj Salamun, u svojoj ograničenoj mudrosti, zabilježio što je naučio od Jehove u Knjigu Izreka i u Pjesmu nad pjesmama.

Mnogo kasnije, tijekom Evandeoskog Doba, Jehova nam je u Svojoj neograničenoj mudrosti dao priliku biti privučenima od Njega, datima Isusu, i da primimo sveti Duh. Ta prilika za besmrtnost izgleda da je gotovo zatvorena, i od daleko je veće vrijednosti od zapanjujućeg iskustva Kralja Salamuna.

Kralj Salamun i Apostol Petar su povezani kroz Salamunovu izreku: “Mudrost je sazidala sebi kuću, i otesala sedam stupova” (Izreke 9:1). Što je kuća Mudrosti? Što je sedam stupova?

Apostol Petar nam pruža odgovor; “Zbog toga svim maram prionite: vjerom osigurajte [1] krepost, krepošću [2] spoznaje, spoznanjem [3] uzdržljivost, uzdržljivošću [4] postojanost, postojanošću [5] pobožnost, pobožnošću [6] bratoljublje, bratoljubljem [7] ljubav” (2. Petrova 1:5-7).

Kralj Salamun nas uči kako vješto primijeniti pobožnu spoznaju i razumijevanje kako bi smo slijedili Petrovu podbudu.

Stup 1: Krepost

Naše je srce željno iskazivati čast Jehovi i obožavati ga kada uvidimo veličinu Njegove pripreme Isusove žrtve. Petar nas savjetuje da počnemo život obožavanja dodavanjem kreposti (moralne vrline i pravednog življenja) našem karakteru. To je osnova našeg Kršćanskog životnog puta.

Salamun je napisao, “Gospodnji strah početak je mudrosti” (Izreke 9:10 JB). To nije bolestan strah nego strahopoštovanje, podložnost i poslušno poštovanje. Mudrost počinje sa strahopoštovanjem prema Jehovi. Nepromjenjiva priroda Jehovine osobnosti i mudrosti kompas je koji će nas voditi ka kreposti.

“Druži se s mudrima, i postat ćeš mudar, a tko se drži bezumnika, postaje opak” (Izreke 13:20). Pavao odražava taj propis: “Ne prevarite se u tome: loše družbe pokvare dobre običaje” (1. Korinćanima 15:33 Dretar).

To je nepobitna životna činjenica. Ljudi i utjecaji s kojima smo okruženi duboko će utjecati na nas. Da razvijemo krepostan karakter, mi to moramo činiti kod Isusovih nogu.

Stup 2: Spoznaja

Mi često razmišljamo o spoznaji jedino kao o biblijskoj sposobnosti. Mi nastojimo steći spoznaju proučavanjem Biblije, zajedno s porukom žetve, da si osiguramo ispravnost naše teologije. Iako je ta vrsta proučavanja važna, Salamun nam kaže da je to samo pola spoznaje.

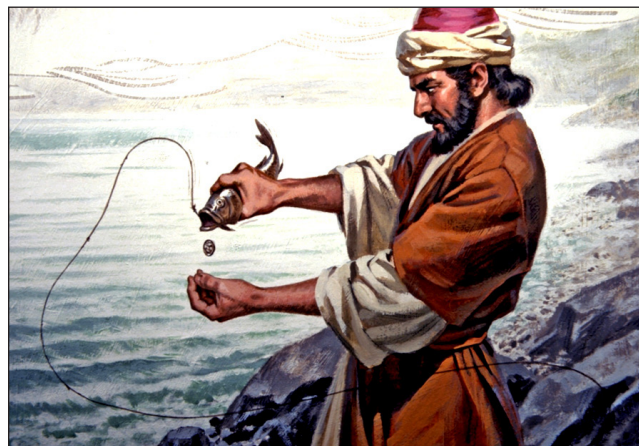
Spoznaja u Izrekama je točnije ispravna primjena teologije a ne samo teorija teologije. Proučavanje Biblije nas uči standardu pravednosti, ali naša primjena tog standarda je ispit dovršenja spoznaje. Apostol Petar nas potiče da dodamo taj na iskustvu temeljen element temeljenom svojstvu kreposti.

Krepost je moralni kompas koji nas vodi do spoznaje: “kad se mudri poučava, prima znanje” (Izreke 21:11 Daničić). Krepost nas vodi do ispravljanja, “Ukor djeluje na razumnoga većma, negoli što udaraca na ludaka” (Izreke 17:10 Šarić).

Kada Jehova govori, dali mi slušamo? Kada napravi pogrešan korak, Kralj Salamun nas uči da budemo poučljivi, ponizni, i poštenu. Hoćemo li poslušati Jehovinu uputu i vratiti se na stazu pravednosti? Spoznaja uključuje razmišljanje ali također i postupanje!

Stup 3: Uzdržljivost

Uzdržljivost je samosvladavanje. Mi imamo prilike za primijeniti uzdržljivost na svakom kutku Kršćanskog

Apostol Petar

životnog pravca. Kralj Salamun nas upozorava da kada nam nedostaje samosvladavanja (sudržanosti), mi ostavljamo dio sebe ranjivim za napad izvana. “Grad razvaljen i bez zidova - takav je čovjek koji nema vlasti nad sobom” (Izreke 25:28). Kao i kod Salamuna, ako potrošimo previše vremena provodeći ga u materijalnim užicima, mi izlažemo naše duhovno zdravlje i dobrobit napadima našeg protivnika.

Uzdržljivost je također važna i u našim duhovnim životima. Kada naš Nebeski Otac usmjerava naše srce da proučavamo doktrinu ili nas vodi u neku specifičnu službu, ponekada u svojoj revnosti i oduševljenju mi usmjerimo svu našu pažnju i napor samo na to određeno područje.

Mi žudimo za vremenom da izgrađujemo našu službu na način koji proslavlja Jehovu i podiže našu braću, ali mi moramo graditi našu službu sa održivim tempom. Osjećaj hitnosti je dobar ali ne ako mi odmah iskoristimo svu našu duhovnu vitalnost. Duhovna ustrajnost, sa prikladnim tempom, pomaže nam dovršiti djelo koje je stavljeno pred nas. “Blago čovjeku koji je stekao mudrost i čovjeku koji je zadobio razboritost” (Izreke 3:13).

Uzdržljivost nam također govori da težimo za našim duhovnim rastom, službom i naporima u svjedočenju na odgovoran način. Ponekada će nas naša služba iskušati da odsječemo uglove na drugim područjima našeg života. Ali mi ne smijemo krasti vrijeme od naše obitelji ili našeg poslodavca u našim nastojanjima da služimo Jehovi i iskazujemo mu čast. Uzdržljivost okićena s mudročću vodi nas do te ravnoteže. “Da zna dobro upravljati svojom vlastitom kućom i držati svoju djecu u pokornosti, u punom dostojanstvu” (1. Timoteju 3:4 Dretar).

Stup 4: Postojanost

U našoj kulturi instant zadovoljstva, jedno od najsjajnijih svijetala s kojim možemo svjetliti naša je postojanost. Naša spoznaja o Jehovinom dopuštanju zla i naše ispravno samosvladavanje, dok čekamo na otkupljenje sa krotkošću i dugotrpljivošću, razvija u nama vrstu postojanosti koja dolazi iz duboke, ukorijenjene vjere. Salamun uči, “Tko usteže svoje riječi, razumije mudrost, i razuman je čovjek mirna duha” (Izreke 17:27 JB).

Naša kultura također nagrađuje brz jezik. Iskušenje za nas je koristiti naše riječi prije nego dozvolimo našim mozgovima da obrade naše misli. Postojanost s mudročću uči nas da razmislimo o stvarima prije nego razglasimo naše mišljenje. Takva stanka daje vrijeme Novom Stvorenju da procijeni situaciju i pod molitvom ju razmotri. Standard pravednosti je predivna mjera koja djeluje kad ju koristimo, da bi smo oblikovali naše riječi i naše postupke. “Plod je svjetlosti svaka dobrota, pravednost i istina - i odlučite se za ono što je milo Gospodinu” (Efežanima 5:9,10 JB).

Na jeziku njenom je zakon dobrote (Izreke 31:26).

Stup 5: Pobožnost

Pobožnost je oštar osjećaj božjeg strahopoštovanja. Petar nas potiče da pustimo da se naša ljubav i poštovanje prema Evandelju pokažu kroz ono što kažemo i činimo - sa svakim. Kralj Salamun stavlja božje strahopoštovanje na sam početak naše vjere. “Gospodnji strah početak je mudrosti, a razboritost je spoznaja Presvetog” (Izreke 9:10).

Salamun koristi pravu Hebrejsku riječ za strah (yir'ah, Strong's 3374). Ona naglašava strahopoštovanje, podložnost, i poslušno poštovanje. Ovaj bi redak kada ga parafraziramo mogao glasiti ovako, “Nadasve veliko strahopoštovanje prema Jehovi, početak je mudrosti.”

Pobožnost je stup Kršćanskog života. Bez poštovanja prema Jehovi i pravednim načelima, nemoguće je napredovati preko osnovnih elemenata Kršćanske milosti i spoznaje.

Najsigurniji način za razviti duboko strahopoštovanje prema Jehovi počinje sa temeljitim razumijevanjem Jehovinog božanskog plana za cijelo čovječanstvo. Znajući da Jehova ima pravedan i pun ljubavi plan, koji se podudara sa Njegovim svojstvima, daje nam veličanstven letimičan uvid u Njegovo srce, Njegove motive, i Njegovu milostivu, milosrdnu osobnost.

U našem sadašnjem zlom svijetu, bojne linije vjere zamagljene su sa svjetovnim mišljenjem. Ispravan okvir bogobojazne pobožnosti važan je početak pobožne vjere i života milosrda, istine, poniznosti, marljivosti, poštenja, trezvenosti, i mnogo toga više. Kralj Salamun nas je poučio da budemo li prakticirali pobožne vrline milosrda i istine u našem svakodnevnom životu, mi ćemo biti Jehovini glasnici svijetu. “Neka te ne ostavljaju dobrota i vjernost, objesi ih sebi oko vrata, upiši ih na ploču srca svoga. Tako ćeš steći ugled i uspjeti pred Božjim i ljudskim očima” (Izreke 3:3,4).

Stup 6: Bratoljublje

Kako bi nam pomogao na uskom putu posvećenja, Jehova je mudro ustanovio uređenje ekklesije kao mjesta gdje se istinu naučava i podržava, i gdje se srca razvijaju u dobru zemlju kako bi sjeme vjere uhvatilo korijenje u njima. “Ako li se zadržim, da znaš, kako ti se treba vladati u kući Božjoj, koja je crkva Boga živoga, stup i tvrda istine” (1. Timoteju 3:15).

Pavao potiče na bratoljublje u ekklesiji. “I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela” (Hebrejima 10:24). Kao što je Pavao pokazao sa svojim duhovnim sinom Timotejem, bratoljublje će nas potaknuti da uzmemo u obzir kod naše braće njihove darove, potrebe, snagu i prilike da se bude proaktivnima u razvijanju pravednosti. Kada pažljivo ulažemo u našu braću, pomoć koju naše ulaganje pruža njihovim novim stvorenjima je snažna i preobražavajuća.

Kralj Salamun uči, “Prijatelj ljubi u svako vrijeme, a u nevolji i bratom postaje” (Izreke 17:17). On dodaje praktičnost iz stvarnog života ovom poticaju. Kada razmišljamo o našoj ekklesiji, jesmo li uvijek nježni? U vremenima nedaće, zbližavamo li se kao obitelj? Vidimo li našu duhovnu obitelj kao jednu od najvećih koristi biti dijelom tijela Kristovog? Ponekada naoko jednostavne stvari poput bratoljublja zaostaju u našoj žurbi da slijedimo Jehovu.

Bratoljublje nas potiče da pružimo našoj braći ruku pomoći kada se oni bore ili su zbunjeni. Njegovati atmosferu bratoljublja, najprije u našim srcima, zatim u našoj ekklesiji, presudno je za naš duhovni rast i za održivi rast naše braće.

Stup 7: Ljubav

Ljubav u svom najčišćem obliku (agape) Petrov je konačni stup u kući mudrosti. Dosezanje cilja savršene ljubavi zahtijeva savladavanje prethosnih šest stupova. Agape ljubav znači “ići iznad i preko” dužnošću vezane obaveze. Agape ljubav je čista i žarka ljubav. Nije slučajnost da je to konačni dodatak našoj vjeri.

Kralj Salamun nam govori zašto je toliko važno imati vjeru koja uključuje nesebičnu ljubav. “Mržnja izaziva svađu, a ljubav pokriva sve pogreške” (Izreke 10:12 JB). On nas uči da lijek za sve pogreške može doći jedino od ljubavi.

On također uči u svezi razboritosti u djelovanju ljubavi. “Tko prikriva prijestup, traži ljubav, a tko glasinu širi, razgони prijatelje” (Izreke 17:9 JB). Riječ koju Salamun koristi je Hebrejski ekvivalent agape ljubavi u Grčkom Novom Zavjetu.

Kroz Svoj primjer u Svom velikom djelu pomirenja, Jehova nas uči da mi ne možemo samo tako previdjeti

Bratoljublje je temelj

griješ. Jehova je poslao svog jedinorođenog sina da spasi svijet ne samo zbog Svoje ljubavi prema svijetu nego i zbog toga kako bi se zadovoljilo božansko načelo pravde. Tako nam Jehova, u svom Velikom Planu pomirenja, pokazuje da agape ljubav prekriva sve pogreške.

Zaključak

Iz Petrovog nadahnutog poticaja i mudrosti sadržane u Knjizi Izreka, nama je dano sedam stupova za temelj i razvoj uravnoteženog Kršćanskog života.

Svako je načelo važno i zahtijeva hotimičan razvoj i održavanje. Redoslijed stupova je “dodatak” u tom smislu što svaki igra korisnu ulogu u podržavanju nosive strukture naše vjere. Nama je potrebno svih sedam stupova kako bi se spriječio duhovni stres i zamor. Naša životna iskustva dok smo u kontaktu sa našom obitelji, kolegama, i našom braćom pružit će nam poligon za razvoj i primjenu tih sedam stupova naše vjere.

Dok nastojimo razviti te temeljne karakteristike vjere, bilo bi nam mudro imati na umu; “Ne budi mudar u svojim vlastitim očima, boj se radije GOSPODA i okreni se od zla” (Izreke 3:7 Dretar).

Dva dijela Salamunovog života - poslušnost nakon koje je uslijedila neposlušnost - uči nas da nikada ne mislimo da smo stigli i da ponizno imamo na umu naše mjesto u Jehovinom Planu. Moramo se paziti iskušenja ponosa koje prati naš napredak u spoznaji i mudrosti. Zdravi strah i oslanjanje na Jehovu vodit će nas prema nagradi uzvišenog poziva.

Iz Salamunovih riječi se učimo božjoj mudrosti. Razmišljajmo o njegovom životu kao dokazu da je mudrost (vješto korištenje božje spoznaje i razumijevanja) bolja “od svih dragocjenosti.”

— Micah Hess

Razboristost Je Mudrost U Pokretu

„Daju razboritost neiskusnima, razum i spoznaju mladiću” (Izreke 1:4 Šarić).

Četiri svojstva veličana u Knjizi Izreka su: mudrost, pravda, prosudba i pravednost (Izreke 1:3). To su četiri nepobitne kategorije istine koje je Kralj Salamun naučio od Boga i on nam ih

detaljno opisuje. Oni su važni sastavni dijelovi za živjeti pobožan život. Međutim ta se svojstva mora prakticirati da bi se proizvelo rezultate u nečijem životu i u životu naših voljenih. Razboritost je aktivni sastavni dio u tom receptu. Razboritost je spoznaja i mudrost u pokretu.

Razboritost je razvijena sposobnost da se razumije ispravno od pogrešnog, znati relativnu važnost stvari, i zatim djelovati u skladu s time. Približno prvih dvadeset godina njegove vladavine, božja razboritost vladala je srcem mudrog Kralja Salamuna. U Izrekama 1:4, Salamun koristi Hebrejsku riječ *mezimmah*, koju se također može prevesti “promišljenost.” Ona znači prosuditi mudro i objektivno. Mi imamo priliku usporediti životno svjedočanstvo Kralja Salamuna sa njegovim riječima, i upotrijebiti naš vlastiti razbor da vidimo slažu li se.

Mudrost s Razboritošću

Salamun je primio svoj dar mudrosti od Boga. Salamunova mudrost, razumijevanje, i širina uma bili su poput pijeska na obali morskoj (1. Kraljevima 4:29). Kao rezultat tog dara, on je bio nadahnut dati žrtve paljenice i žrtva zajedništva (1. Kraljevima 3:15). Mi možemo vidjeti neposredni utjecaj mudrog i razboritog uma kojeg je on primio od Boga. Njegov je prvi čin bio pokazati svoju zahvalnost. Mi zapažamo Salamunovu ljubav prema Gospodinu u iskrenosti njegove molitve.

Izvještaj o mudrosti Kralja Salamuna u Knjizi Izreka i u Pjesmi nad pjesmama stalni je podsjetnik na Božji dar. Ogroman broj Izreka i Pjesama koje je Salamun napisao je zapanjujuć: “On je sastavio tri tisuće priča, i pjesama njegovih bilo je tisuća i pet” (1. Kraljevima 4:32). Kroz svoje zapise on je služio Božjem narodu koji će živjeti tisuće godina nakon njega. Mi smo blagoslovljeni imati mudrost Kralja Salamuna zapisanu za nas, kao vodič za naše svakodnevne odluke.

Kroz cijelu Knjigu Izreka mi zapažmo mudrost Kralja Salamuna u njegovoj vjeri. Jednom prigodom naročito, kada je Kovčeg Saveza bio donešen u Hram, njegova vjera i pouzdanje u Boga da će mu pomoći dovršiti hram pomogli su da se ostvari san njegovog oca Davida. Kralj

Salamun je raširio svoje ruke prema nebu i izgovorio prekrasnu, nadahnjujuću molitvu (1. Kraljevima 8:22-53). Nakon toga je, objavio Izraelskom narodu da Bog drži svoja obećanja i da daje počinak Svom narodu (1. Kraljevima 8:54-61). On je poticao Izrael da “upozna” Gospodina i da drži Njegove zapovijedi. Mora da je bilo nadahnjujuće svjedočiti tomu uživo.

Premda je Kralj Salamun imao mudrost s razboritošću, on ih nije uvijek koristio za ispravne svrhe. Kasnije u životu njegove su mnoge žene izgleda lako odvratile njegovo srce od Boga. Vjerojatno je tjelesna požuda kod Kralja Salamuna bilo to što je prouzročilo da zanemaruje svoju poslušnost Bogu. Možda je želio steći naklonost u očima svojih žena, iako su one štovale druge bogove (1. Kraljevima 11:1-14). (Vjerojatno je da kada su njegove žene međusobno sukobljavale i zanovijetale mu, da je Kralj Salamun samo želio mir!). Kralj Salamun ne bi bio toliko prekomjerno sagriješio da je ta mudrost bila ispravno aktivirana razborom. On bi bio donio bolje izbore.

Pravda s Razboritošću

Riječ o Božjem daru mudrosti Salamunu proširila se čak izvan Izraela. Proširila se tada poznatim svijetom. Došla je do ušiju Kraljice od Šebe koja je prepoznala Salamunove sposobnosti i njegovu nepromjenjivu sposobnost da izvršava pravdu.

Salamun nije uvijek pravio mudre izbore.

Kralj Salamun

Ona je došla u Izrael kako bi se uvjerila svojim vlastitim očima i da ga iskuša sa teškim pitanjima (1. Kraljevima 10:1). Ona je uskoro uvidjela da je sve što je čula o Kralju Salamunu bilo istina. Ona je svjedočila sreći slugu Kralja Salamuna zato jer je on postupao s njima pošteno i pravedno (1. Kraljevima 10:8). Gospodin je zaista učinio Salamuna Kraljem kako bi on mogao ispravno izvršavati pravo i pravednost među Božjim narodom (1. Kraljevima 10:9).

Prekrasna Izreka o pravdi kaže, “Sud pravičan radost je pravedniku a užas zločincima” (Izreke 21:15). Bezakonje je moguće spriječiti sa oštrom prosudbom, koja nam pomaže donijeti ispravne odluke.

Rano učenje je važan čimbenik. Salamun želi da mladi steknu razboritost. Mlada osoba je obično veoma energična i revna. Kralj Salamun vjerojatno je znao da ljudski mozak nije u potpunosti razvijen sve do 20 - ih. Danas nam znanost govori da nerazvijen ljudski mozak (posebno u tinejdžera i onih u 20 - ima) može voditi do ishitrenih odluka, koje mogu nauditi i imati dugoročne posljedice.

Sud s Razboritošću

Salamun je želio koristiti svoj dar mudrosti da mudro sudi Božjem narodu. On je kroz molitvu tražio od Boga pravo oruđe da može još prikladnije izvršavati svoje odgovornosti. Jedno od oruđa koja je dobio bila je sposobnost da razlikuje između dobrog i lošeg (1. Kraljevima 3:9). On je bio vješt u dobrom prosuđivanju, posebno za otprilike prvih 20 godina svoje vladavine.

Ključni primjer Salamunove primjene razboritosti može se naći u priči o dvije bludnice koje se svađale oko majčinstva nad djetetom. Nakon analiziranja situacije, Salamun je bio u stanju ispravno prosuditi identitet djetetove majke. Njegov sud i razboritost postali su slavnima: “Sav je Izrael čuo presudu koju je izrekao kralj i poštovali su kralja, jer su vidjeli da je u njemu božanska mudrost u izricanju pravde” (1. Kraljevima 3:28).

Međutim, Salamunovo prosuđivanje nije uvijek bilo vođeno božjom razboritošću i to je dovelo do njegovog katastrofalnog grijeha. Apostol Pavao sugerira način na koji su se i Kralj Salamun i Kralj David mogli zaštititi od zavodljivosti grijeha. “Pače hrabrite jedni druge dan za danom dok još odjekuje ono Danas da ne otvrdne tko od vas zaveden grijehom” (Hebrejima 3:13).

Pastor Russell komentira ovaj redak, govoreći da je naša dužnost zapaziti naše prijestupe i riješiti ih molitvom i zajedništvom sa Bogom i Njegovom moćnom Riječi (Dnevna Mana 10 Ožujak).

Pravednost s Razboritošću

Posljednji od četiri nepokretna stupa Knjige Izreka je pravednost, svojstvo poštenja i nepristranosti. Salamun je znao da on nije bio ravan zadatku naći prikladne radnike za graditi dom Božji koji bi bio podignut do razine Njegovog predivnog veličanstva. “Ali tko može njemu da sagradi kuću, kad ga nebo i najviše nebo ne može da obuhvati? Tko sam ja, da bih mu mogao sagraditi hram? Ipak samo, da se žrtva pred njim spali” (2. Ljetopisa 2:6).

Riječi Kralja Salamuna su dražesne. “Tada ćeš shvatiti pravdu, pravicu, pravednost i sve staze dobra, jer će mudrost ući u tvoje srce i spoznaja će obradovati tvoju dušu. Oprez će paziti na te i razboritost će te čuvati” (Izreke 2:9-11).

Kralju Salamunu je glavni primjer “svih staza dobra” bio njegov otac David, čovjek po Božjem vlastitom srcu. David je savjetovao svog sina da bude jak, hrabar i neustrašiv, jer ga Gospodin nikada neće ostaviti niti napustiti (1. Ljetopisa 28:20). Možda nam je i David također govorio iz svog vlastitog iskustva sa grijehom.

Za razlikovati ispravno od pogrešnog, neiskusnoj je osobi često potreban savjet nekog starijeg i mudrijeg; mentora. Nekome je često teško za priznati da treba savjet, i tražiti savjet može biti još teže. Korak je dalje razumjeti kako primijeniti nečiji savjet. Upravo je to trenutak kada je potrebna razboritost; sposobnost za tražiti, razumjeti, i analizirati savjet.

Recept za Katastrofu

Nedostatak razboritosti stvara recept za katastrofu. Bez ispravne aktivacije, mudrosti i spoznaja ili će biti primi-

I Salamun se je naučio mudrosti iz iskustva.

jenjeni neispravno ili će ležati latentnima i brzo propasti. Kao što je vidljivo iz Salamunovog naputka, mudrost i spoznaja korišteni neispravno mogu hraniti tijelo a ne povećati obožavanje. “Zlatan je kolut na rilu svinjskom: žena lijepa, a bez razuma” (Izreke 11:22). Žena koja je samo lijepa izvana je jednako nepodesna kao dragocjeni prsten u rilu svinje. Bez razboritosti, sva naša od Boga dana površinska ljepota nema nikakve vrijednosti.

Ljepota kod žene odvela je Salamuna u iskušenje. Zašto je on pao? Knjiga Propovjednika daje nam ponešto uvida u njegov složeni um. On nije “uskratio svom srcu bilo kakvo veselje,” uzimajući si “pjevačice i užitke za sinove ljudske.” Međutim, on je na koncu usta-

novio da je postupanje po svojim tjelesnim požudama bilo “ispraznost i mučenje duha” (Prop. 2:8-11).

Ista je nevolja pogodila njegovog oca Kralja Davida. Premda je David svjedočio da će dobar čovjek “poslove svoje voditi promišljeno” (Psalam 112:5), on nije slušao svoj vlastiti savjet, kao što je vidljivo iz njegove afere sa Batšebom. Davidov nedostatak razboritosti prouzročio je da on poćini preljub i isplanira ubojstvo Urije. Posljedice tih postupaka bile su užasne i imale su snažan učinak na njegov život.

Zaključak

Razboritost je jedan od ključnih sastojaka za živjeti životom koji je ugodan našem Nebeskom Ocu. Salamun kaže da je razboritost poput “regulatora” kojeg moramo koristiti da vlada našim srcem; “Sine moj, ne gubi to iz očiju, saćuvaj razbor i oprez” (Izreke 3:21). Pastor Russell je napisao: “Zdrava mudrost i razboritost nisu samo jedini pravac u vjećni život, nego nam čak i u sadašnje vrijeme donose milost, naklonost od Boga, i ćuvaju nas od straha i od spoticanja” (R1520).

Razboritost je također ključ u sretan život. Koliko smo puta mi rekli “da” prećesto a “ne” nedovoljno? Svijet voli reći “da” grijehu jer on donosi užitak. Salamun je često govorio “da.” Kao posljedica toga, njegovi nam postupci govore “što ne ćiniti” dok njegove rijeći prućaju mudrost u poznavanju “što ćiniti.”

Ipak, Kralj je Salamun u početku bio veliki vođa i slavni kralj. Bog je počastio njegova naatojanja da mu slući i ugodi Mu. Bog je ispunio Svojom svetošću dom koji je Salamun sagradio i potvrdio je i Kralja Salamuna i njegovog oca Kralja Davida, kao velićanstvene vođe (1. Ljetopisa 29:25; 2. Ljetopisa 5:13,14).

Zdrava razboritost aktivirala je spoznaju i mudrost za Kralja Salamuna i sav Izraelski narod. Kralj Salamun je nadahnuo svoj narod odraćavajući pravedna načela Boćje Mudrosti, Pravde, Suda, i Pravednosti. Budimo i mi jednako marljivi u tom djelu!

— *Nathan Kaleta*

Uputa za Prouđivanje

„One daju spoznaju mudrosti i stege; daju razumijevanje mudra govora. Učine, da se postigne stega i razboritost, pravednost, poštenje i iskrenost” (Izreke 1:2,3).

Studija Cornell University iz 2018 procjenjuje da prosječna odrasla osoba napravi oko 35,000 neznatnih svjesnih odluka svakog dana. Naravno, svaka odluka, nosi sa sobom izvjesne posljedice koje su ili dobre ili loše. Isto tako, kod donošenja svake odluke, mi možemo koristiti dobro ili loše prosuđivanje.

Mentalna sposobnost prosuđivanja konačni je “filter” naših misli prije nego upravljamo s našim riječima, radimo s našim rukama, ili se krećemo našim nogama. U našim životima, prosuđivanje je i prednost i odgovornost. Prednost je voditi naš život njome, i odgovornost je poučavati našu djecu, obitelj, i prijatelje s njome. Mi “puštamo naše svijetlo da svijetli” kroz korištenje božjeg prosuđivanja.

Kralj Salamun nam je pokazao, primjerom iz svog života, da mi učvršćujemo naše obitelji u pravednosti ispravnom upotrebom prosudbe. Kao platforma, prosuđivanje ima dalekosežni utjecaj i snagu koja vodi do svakog dobrog djela. Salamunovo korištenje nikakve prosudbe, kasnije u njegovom životu, pokazuje nam kako i mi možemo otpasti od Božje naklonosti, kroz naše korištenje bezbožne prosudbe.

Kralj Salamun je želio da mi budemo uspješni. On je naveo da dobra prosudba počinje sa predanosti našeg srca milosrđu i istini. “Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima” (Izreke 3:3,4). “To će biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim” (Izreke 3:8).

U zadnjem retku 1 Poglavlja Izreka, “Mudrost” nam govori da ako ju budemo slušali, da ćemo živjeti sigurno, spokojno, i bez straha od zla. “A tko sluša mene, bezbrižan ostaje i spokojno živi bez straha od zla” (Izreke 1:33).

Mi moramo usmjeriti svoje misli na to da se naučimo dobrom prosuđivanju. Tu je Kralj Salamun bio u prednosti u odnosu na nas. Njegov je um bio preplavljen sa mudročću i propisima dobre prosudbe od našeg Nebeskog Oca. Mi, međutim, moramo usredotočiti svoj um na Božju riječ, odvojeno od mnogo toga što nam odvrća pažnju od strane ovog svijeta.

I Kralj Salamun i Kralj David pali su kao žrtve odvrćanja svijeta. Ipak, svaki nam daje predivne savjete učiti se dobrom prosuđivanju. Zapazite izvanrednu

sličnost opomena Kralja Davida i njegovog sina, Kralja Salamuna.

“Strah je Gospodnji čist, ostaje do vijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki. Bolji su od zlata i dragog kamenja, slađi od meda koji teče iz sata. I slugu tvojega oni su prosvijetlili; ko ih drži ima veliku platu” (Psalam 19:9-11).

Sada razmotrite riječi njegovog sina, Kralja Salamuna: “Blago čovjeku koji nađe mudrost, i čovjeku koji dobije razum. Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od zlata. Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednačiti s njom. Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava. Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne. Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži srećan je” (Izreke 3:13-18).

Uputa za prosuđivanje obećanje je Knjige Izreka. Prosudba je naš duhovni žiroskop. To je mehanizam koji podržava vjeru. To je izvor života za naše obitelji. To je spremište Božje mudrosti i upute. Knjiga Izreka je bila posebno smišljena za nas kroz čovjekovu slabost ali u Božjoj snazi. Koristimo ju kao naš “priručnik” dok Mu pristupamo da se učimo Njegovoj mudrosti, pravdi, prosudbi, i pravednosti. Zatim, poput Kralja Davida (Psalmi) i Kralja Salamuna (Izreke), obučavajmo druge kroz ispravno korištenje božje prosudbe.

— Tim Malinowski

Kralj David

Pravda (Tzedek) — Trilateralni Korijen

„Da se primi umna pouka, pravda i pravica i nepristranost” (Izreke 1:3 JB).

Tri Hebrejske riječi Tzedek, Tzedak-ah, i Tzad-dik, riječi su za Pravdu, Milost, i Pravednoga. Korijen tih Hebrejskih riječi donosi mnoge grane riječi sa specifičnim značenjem; sve su te riječi povezane i isprepletene.

U drugim prijevodima našeg ključnog retka, korištena je raznolikost Hrvatskih riječi za “pravdu.” JB koristi “pravica,” i Dretar i Youngov doslovni prijevod koriste “pravednost.” Strong’s 6664 je Hebrejska riječ koja je fonetski prikazana kao Ts-e-D-e-Q, što znači pravda i pravednost, ono što je ispravno ili pravica ili normalno, poštenje.

Fonetski prikaz te Hebrejske riječi ima Hrvatsku transliteraciju - Tze-dek. Hebrejske riječi tze-dek i tze-da-kah i povezana riječ tzad-dik, ili “pravedna osoba,” sve dijele isti korijen.

Iz perspektive proučavanja Starog Zavjeta, te su riječi također grupirane zajedno sa Hebrejskim Strongovim brojevima skupljenima oko Strongovog broja 6664. Strongov 6664 je Tze-dek, Strongov 6666 je Tze-dak-ah, i Strongov 6662 je Tzad-dik (pridjev).

Te tri Hebrejske riječi imaju isti korijen. To je “trilateralni” korijen, tri Hebrejska slova, koje se može vidjeti

ovdje kada ih se čita sa lijeva na desno. ק - ר - צ — Tzadei, Da-let i Qoph (Kof).

Korijeni glagola i većine imenica na Semitskim jezicima karakteristično imaju taj slijed suglasnika (ili ne - samoglasnika). Lingvistika Semitskih jezika ima to jedinstveno obilježje gdje je velika većina korijenova suglasnika trilateralna. Trilateralni korijen tih triju riječi je pokazan na Hrvatskom kao Tz - D - Q, sa samoglasnicima koji se stave između.

Pravda s Pravdom

Prva od naše tri riječi sa Hebrejskim trilateralnim korijenom, Tze-dek, opetovano je korištena u Svetom Pismu: “Tražit ćeš pravdu, samo pravdu, da bi živio i zaposjeo zemlju koju ti je GOSPOD Bog tvoj dao” (5. Mojsijeva 16:20 Dretar).

Tanakh verzija glasi malo više doslovnije: “Pravdu, pravdu slijedi, da bi mogao živjeti” (5. Mojsijeva 16:20, JPS 1917).

Duplo pojavljivanje riječi izgleda da sugerise da, da bi se bilo pravičan, mi trebamo vršiti Pravdu s Pravdom. Drugim riječima, postupati pravedno bez nepristranosti. Pravično činiti pravdu. Pravično biti pošten. Ne favorizirati jednu grupu u odnosu na drugu. Jedan prevoditelj zapravo prevodi riječ Tzedek kao “jednakost.” Mi čitamo u Schocken Bible, “Jednakost, jednakost traži, da bi mogao živjeti.”

Što Te Riječi Znače?

Tzedek / tzedakah izgledaju teškima za prevesti točno, zbog njihovih blagih nijansi značenja - pravda, dobročinstvo, pravednost, besprijekornost, jednakost, poštenje, i nedužnost. Izgleda da je značenje mnogo više od stroge zakonske pravde. Dobar primjer koji razlikuje tu riječ od njenog čistog pravnog značenja je, “A ako on bude siromah, nemoj lijegati s njegovim zalogom; o zalasku sunca moraš mu vratiti zalog da on mogne spavati u svome ogrtaču i tebe blagoslivljati. To će ti biti tzedakah pred Jahvom, Bogom tvojim” (5. Mojsijeva 24:12,13).

Tzedakah ne može u ovom slučaju značiti samo zakonsku pravdu. Tu se govori o situaciji u kojoj siromašna osoba ima samo jedan ogrtač, kojeg je dala zajmodavcu kao sigurnost za posuđeno. Zajmodavac ima pravo

po zakonu čuvati ogrtač sve dok zajam nije bio vraćen. Međutim, Sveto Pismo nas opominje da je postupanje na temelju te zakonitosti naprosto pogrešna stvar za učiniti. Mi moramo prakticirati pravdu s milosrđem.

Strogo slijeđenje zakona ignorira ljudsku situaciju siromašne osobe, koji nema ništa drugo s čim bi se ugrijao hladne noći.

Zašto je Pravda Toliko Važna Judaizmu?

Pravda mora biti nepristrana. Zakon, kako ga je opisala Tora, ne pravi razlike između bogatog i siromašnog, moćnog i bespomoćnog, domoroca i stranca. “U suđenju nemojte biti pristrani; saslušavajte maloga kao i velikoga. Ne bojte se nikoga! Ta sud je Božji!” (5. Mojsijeva 1:17). Pravda plus samilost jednako je Tzedek, prvo što je potrebno za pristojno društvo. Samilost je obuhvaćena u Židovskom razumijevanju riječi Tzedek. Samilost je nerazdvojni dio riječi.

Pravednik

Na Hebrejskom, Tzaddik znači “Pravednik,” most između njegovi sljedbenici i Bog. Stoga mi imamo treću od naše tri trilateralne riječi — Tzaddik (pridjev, ponekada korišten kao imenica).

Tze-dek, Tze-da-kah, i sada Tzad-dik. Strongov broj 6662 je Hebrejska riječ Tzaddik. Prema Strongu (izdanje iz 2001), VKJ prevodi ju: pravedan (163), prav (42), zakonit (1).

Općenitije, Tzaddik je titula u Judaizmu dana ljudima koje se smatralo pravednima, kao što su Biblijske ličnosti, i kasnije, duhovni vođe. U Židovskoj tradiciji, Biblijske

Melkizedek, Kralj Pravednosti

ličnosti Judaizma, Josip, sin Jakovljevi, često je nazvan Tzaddik. Ono po čemu se Josip ističe kao Tzaddik je da dok su svi drugi Patrijarsi živjeli kao nomadi, Josipova svetost i pravednost isticali su se dok je živio u kontekstu svjetovnosti - on je bio pravedan čak i među Egipćanima sa svim iskušenjima koja su ga okruživala.

Komentar: Tzedek ima značenje u nekima od istaknutih imena: Zadok je bio prvosvećenik u danima Kralja Davida. I Melkizedek, Kralj Pravednosti.

— Jonathan Gray

Pravičnost: Savršena Pravda

„Tada ćeš ti razumjeti što su to pravda, jednakopravnost, pravednost: sve stvari koje vode k sreći” (Izreke 2:9).

Pravičnost je sažeti opis mnogih pouka u Knjizi Izreka. Ona prenosi misao savršene pravde — nedostižne čovječanstvu, no prirodne za Boga. Pravičnost podrazumijeva

jednake prilike. Razlikuje se od jednakosti u tom smislu što pravičnost uzima u obzir naše jedinstvene snage i kapacitete a ne da nas sve samo tretira točno istima.

Mudrost je sama po sebi moćno oruđe ali može biti korišteno na različite načine, uključujući i neke koji su sebični i suprotni Božjem redu. Da bi Kralj Salamun ispravno služio Božjem narodu Izraelu, on bi trebao služiti s pravičnošću: mudrost plus pravednost i ljubav.

Salamun i Pravičnost

Kao mladić, Salamun bi svjedočio tome kako njegov otac David riješava građanske sporove. Vidio bi kako njegov otac donosi i dobre i loše presude.

Kada je Bog upitao Salamuna, “Traži što da ti dam,” Salamun je odgovorio, “pronicao srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zla, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik!” (1. Kraljevima 3:5,9). Kao što je pokazano sa Kraljem Salamunom, On uvijek ima savršeno razumijevanje o onome što mi uistinu trebamo, i što je najbolje za nas. Božje savršeno razumijevanje omogućuje Mu dati jednako svakome što tko treba; ne previše ničega i nikada premalo, nego jednaku količinu za svakoga od nas. Tako je bilo sa

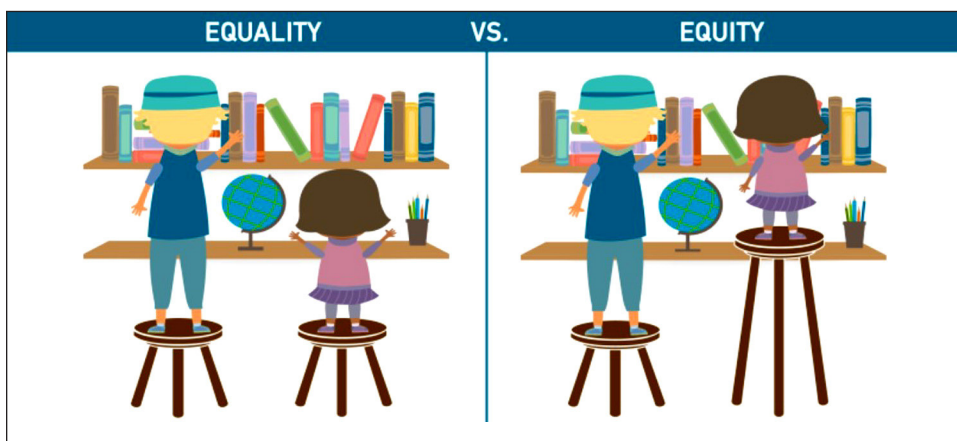
Salamunom. Bog mu je dao sve što ga je tražio, zajedno s mudrošću da to primjeni ispravno. Salamunu je bila dana mudrost da sudi Božjem narodu po čitavom Izraelskom Kraljevstvu.

U tekstu koji slijedi izvještaj o njegovom snu (1. Kraljevima 3:16-28), Salamun je pokazao nevjerojatnu mudrost donošenjem savršene pravde u slučaju osporavanog majčinstva novorođenog djeteta. Salamun je upotrijebio mudrost s pravičnošću (pravednost i ljubav) da donese ispravan sud. Njegove su riječi imale učinak daleko preko potreba dvaju žena. Sa svojim riječima, Salamun je nadahnuo Izraelski narod sa pouzdanjem u njihovu budućnost.

Salamun je možda znao (kroz intuiciju) pravi identitet djetetove majke kada su one predstavile svoje tvrdnje. Međutim čak bi se i ispravna odluka mogla činiti proizvoljnom od svega njegovog naroda koji su to gledali. Riješenje Kralja Salamuna bilo je rasjeci dijete na dvije jednake pole, da svaka žena ima svoj pošten dio. Sa tim se je prijedlogom otkrila prava majka; “Ah, gospodaru! Neka se njoj dade dijete, samo ga nemojte ubijati!” Lažna majka nakon što je to čula rekla je, “Neka ne bude ni meni ni tebi: rasijecite ga!” (1. Kraljevima 3:26). Sa tim razotkrivenjem, Kralj je objavio, “Dajte dijete prvoj, nipošto ga ne ubijajte! Ona mu je majka” (1. Kraljevima 3:27) Mudra metoda Kralja Salamuna potvrdila je božansku mudrost koju je on bio primio od Boga, i zauvijek je demonstrirao sud sa pravičnošću; novim standardom za Izraelski narod. Salamunov pravičan sud bio je nadahnjujuć!

Riješenje Kralja Salamuna o rasijecanju djeteta na dva jednaka dijela otkrilo je nepravdu jednakosti. Sudeći sa pravičnošću, Kralj Salamun je promatrao prvobitne reakcije svake žene i tako je istina bila otkrivena.

Salamunov sud s pravičnošću poučio je drugačijoj pouci svakog svjedoka u publici, već prema onome što je svatko trebao naučiti. Dvema ženama, njegova je izjava otkrila istinu. Za one koji su promatrali, Sala-

Jednakost Naspram Pravičnosti. S lijeva, obje osobe imaju iste položaje. Međutim, djevojčica je u nepovoljnom položaju, ne može doseći knjige na gornjoj polici. **Pravičnost** (s desna) to smatra nepovoljnim, pružajući višu stolicu, omogućujući joj da dosegne knjige.

Lijek otkupnine primjenjuje se na sve.

mun je zaslužio moralni autoritet da vlada Izraelom. U njihovim mislima nije bilo dvojbe da je Bog izabrao Salamuna da bude Kralje Izraela. “Sav je Izrael čuo presudu koju je izrekao kralj i poštovali su kralja, jer su vidjeli da je u njemu božanska mudrost u izricanju pravde” (1. Kraljevima 3:28).

Pozvani Razumjeti Boga i Pravičnost

Početak Izreka 2 sadrži snažan uvjetni poziv naći spoznaju o Bogu i razumjeti načelo pravičnosti. Prva četiri retka daju uvjete, i slijedi obećanje: “ako primiš moje riječi...i uhom svojim osluhneš mudrost...ako ga potražiš kao srebro...tada...naći ćeš Božje znanje...pravicu” (Izreke 2:1-9).

Postizanje pravog razumijevanja pravičnosti ukazuje da je pojedinac našao spoznaju o Bogu. Bog potražuje pokazivati savršenu pravičnost u svemu (Jakov 1:17-20). Problem za svijet danas je da postoji takav uski put za pronalaženje prave spoznaje o Bogu.

Na primjer, nema ničeg pravednog u učenjima o spasenju u većini Kršćanstva; spasenje nije omogućeno za nevjernike. Mnogi koji gledaju Boga kroz tu vrstu Kršćanskog učenja, vide Ga nerazumnim.

Nevjernici ili nikada neće čuti za Isusovo ime ili će doći pod utjecaj Nekršćanskih religija. Oni nevjernici koji su naučili nešto o Bogu, većina je bila poučena da je On gnjevan Bog a ne onaj koji sudi pravično i pravo, sa pravednošću i ljubavlju. Danas, prilike za čovječanstvo da upoznaju Boga i Isusa jednostavno nisu pravične po Božjem standardu niti jednake po standardu čovječanstva.

Osim toga, ako gledamo na Isusove vlastite riječi, on sužava mogućnost nevjernicima još više naučavajući, “Nitko ne može doći k meni, ako ga ne povuče Otac, koji me posla” (Ivan 6:44), i “Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih” (Matej 22:14). Uistinu, prilika za “naći znanje o Bogu” i “razumjeti pravdu, jednakopravnost,

pravednost” krajnje je ograničena za svijet čovječanstva i nema jednaku priliku za to tijekom svog životnog vijeka.

Istina o Božjoj Pravičnosti

U Božjoj punoj ljubavi pripremi otkupnine prekrasno je ilustrirana pravičnost. “Doista po čovjeku smrt, po Čovjeku i uskrsnuće od mrtvih! Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni Ali svatko u svom redu: prvine Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku [prisutnosti]” (1. Korinćanima 15:21-23).

Bog se je pobrinuo za pravedan lijek za spasenje svega čovječanstva zato što je to bilo potrebno. Lijek otkupnine primjenjuje se na sve koji su u Adamu, budući da su oni u potrebi za spasenjem. U Božjem pravičnom planu, spasenje ne ovisi o tome da li je netko odgojen u Kršćanskoj obitelji ili da li je imao lakše djetinjstvo. Spasenje ne ovisi niti o jednom specifičnom iskustvu koje je moglo privući pojedinca Bogu ili ga odgurnuti. Božja pravična priprema otkupnine kupila je cijelu ljudsku rasu, kroz pravednu krv Isusovu, tako da cijelo čovječanstvo prima pravičnu (savršeno pravednu) priliku upoznati Boga.

U Božjem pravednom Kraljevstvu, slavni Krist, glava i tijelo, vladat će svijetom sa pravičnošću jednakoj onoj pravedne vladavine Kralja Salamuna nad Izraelom. Slijedeći narod Izraela, svijet će prepoznati i poslušati njihovu pravednu vlast: “I neće više učiti drug druga ni brat brata govoreći: `Spoznajte Jahvu!` nego će me svi poznavati, i malo i veliko - riječ je Jahvina - jer ću oprostiti bezakonje njihovo i grijeha se njihovih neću više spominjati” (Jeremija 31:34).

Da, sve i jedan pripadnik čovječanstva trebat će se pokajati za grijeha i hoditi Povišenom Cestom Svetosti. Ali nama je obećano da će Božje Kraljevstvo postati savršenom okolinom, bez stalnih kušačevih napada, i bez nesigurnosti u pogledu istine ili ovisnosti o ljudskim objašnjenjima i utjecajima (Izajja 35:8-10). Ta slavna faza Božjeg Kraljevstva savršeni je primjer Božje pravičnosti, budući da uistinu daje svakome “savršeno pravu” priliku za spasenje.

Božja Pravičnost Viđena Vjerom Danas

Unatoč nedostatku dokaza (svijetu čovječanstva) Boga koji ima plan savršene pravičnosti, Njegovu savršenu pripremu otkupljenja i spasenja može se vidjeti danas (od pozvanih) kroz oči vjere.

Isus je poučavao svoje učenike o uzvišenom pozivu: “Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom” (Matej 16:24). Slijedenje Isusa rezultira životom mogućnosti i kušnje.

Što se tiče prilika, Usporedba o Talentima uči da su i talenti i prilike raspodijeljeni pozvanima, “svakome prema njegovim sposobnostima [odvojenima i jedinst-

venima]” (Matej 25:14-30, Strong’s G2398). Talenti (sposobnosti) koje mi primamo, i naš životni udes (prilike), specifični su za svakog pojedinca, prema njegovoj pozadini, obučavanju, sposobnostima, stanju srca, itd.

U toj usporedbi, Isus nas također uči da će nas Bog držati odgovornima za talente i prilike koje nam je On dao, i ne više od toga. On nas također uči da smo mi odgovorni za korištenje talenata koji su nam dati, bilo da je to proricanje, poučavanje, pastoralni rad, poticanje, gostoljubivost, davanje, molitva itd., i bilo da su naše prilike za doprinos javne ili privatne. Poput Isusa, mi ga moramo slijediti prinoseći sve stvari Bogu, jer Bog nam ih sve daje prema našim jedinstvenim sposobnostima.

Uzimanjem našeg križa i slijeđenjem Isusa, mi bi smo trebali očekivati jedinstvena, po vjeru jačajuća iskustva. Kao i kod Isusa, svakome od nas je dana su točno ona iskustva koja mi trebamo za specifičnu sadašnju i buduću svrhu (Hebrejima 12:11). Nitko od nas nije započeo naš put sa istim talentima i prilikama onoga drugoga i nitko ne doživljava njihove iste poteškoće. Prema tome, mi moramo izbjegavati uspoređivanje jednih s drugima unutar bratstva.

Prirodno je za naše tijelo uspoređivati naš put sa onim naše braće. Kada pravimo takve usporedbe, naše nas tijelo može preuzeti i dopustiti ponosu da uđe u naše srce; mi čak možemo vjerovati da smo mi ostvarili “više” od naše braće (1. Korinćanima 4:7).

Suprotno tome, kada uspoređujemo naše kušnje, naše mogu biti manje teške. U tom slučaju, nikada ne bi smo trebali smatrati naše kušnje banalnima ili manjima u usporedbi sa onima drugih. Umjesto toga, Apostol Pavao nas ohrabruje da imamo na umu da tijelo ima mnoge udove, svaki sa svojom jedinstvenom i važnom funkcijom (Rimljanima 12:3-13). Kao što je Bog vodio Isusa, Bog bdije nad svakim od naših iskustava da nas pripremi za specifičan i prekrasan položaj. Bog obećaje dati svakome od nas neophodna (i pravedna) iskustva da razvijemo milosti duha u skladu s Njegovom voljom (Hebrejima 12:6,7).

Iskušenjima je dopušteno ući u svaki od naših života već prema našoj sposobnosti. Borba jednoga od nas ne

Blagoslovljene su vaše oči što vide ljepotu Božjeg plana!

mora biti i borba onoga drugoga. Slično tome, snaga koja lako može doći jednome može biti nedostižna za drugoga. U svakom slučaju, mi možemo vidjeti načelo pravičnosti na djelu u Božjem razvijanju Kristove Nevjeste tijekom Evandeoskog Doba. U našim iskustvima, našim talentima, našim kušnjama, našim iskušenjima i borbama, mi bi smo trebali uvidjeti kako nas Bog dovodi bliže Njemu kroz rast i razvoj našeg novog stvorenja. Mi smo zahvalni da je Bog naš sudac i da nas On razvija i sudi nam sa pravičnošću, Njegovom savršenom pravdom.

Kao što je Kralj Salamun bio Izraelskom Kraljevstvu tijekom svoje pravedne vladavine, naš Bog je, u Svojoj savršenoj mudrosti, moći, pravdi, ljubavi i milosrđu, pravedan u svim Svojim planovima i namjerama. Kao što su djeca Izraelova bila blagoslovljena živjeti pod pravednom vlašću Kralja Salamuna, mi smo neizmjerne blagoslovljeni služiti Bogu koji se ophodi s nama sa istinskim poštenjem i ljubavlju.

Istina o Božjem dopuštanju zla u našem svijetu danas i Njegova obećanja o pravednom kraljevstvu uvjeravaju nas da će Božji veliki plan pomirenja uskoro pružiti spasenje cijelom čovječanstvu sa savršenom pravičnošću. Blagoslovljene su naše oči jer vide i naše uši jer razumiju to prekrasno obilježje Božjeg plana!

— Benjamin and Gabriella Stein

Salamun: Slučaj za Proučavanje

„A ti, sine moj Salomone, poznaj Boga, svoga oca, i služi mu čistim srcem i spremnom dušom, jer Jahve ispituje sva srca i zna sve misli i namjere; ako ga budeš tražio, dat će ti se da ga nađeš; ako li ga ostaviš, odbacit će te zauvijek” (1. Ljetopisa 28:9).

Salamun je živio u svijetu gotovo beskonačnih mogućnosti, beskrajnog rasta, i stalnog osobnog napretka. Izgledalo je da nema kraja njegovom usponu prema mudrosti, bogatstvu, i divljenju. Međutim, taj meteorski rast spriječio ga je da uvidi neizbježan zaključak svog vlastitog putovanja; on nikada nije postupao kao da je prešao preko završne crte svojih ostvarenja. S vremenom, kao žrtva očevog sudbonosnog upozorenja, Salamunova maštanja i misli odveli su ga od Boga njegova oca.

Kralj Salamun je stekao ogromno bogatstvo, najveću slavu, i najveličanstvenije palače i gradove na zemlji. Iznad svega, bila mu je dana najveća mudrost. Ali Kralj Salamun želio je više, kao da nikada nije bio zadovoljan. Na kraju svog života, on je izgubio sve. On je bio promašaj u Božjim očima.

Savršeno Srce

Na dan kad je Salamun postao kraljem, njegov otac, Kralj David, zatražio je od Izraelskog naroda da daju svog srebra, zlata, i dragog kamenja u hramsku riznicu da pomognu izgraditi Božji dom. Narod se je odazvao velikodušno dajući. I narod i Kralj David radovali su se oko davanja zato što je narod davao od svojega “bespriječna srca” (1. Ljetopisa 29:1-9). Značenje ovog izraza naznačuje da su ljudi bili u potpunom miru sa svojom odlukom. Oni su pokazali savršenu namjeru davanja od svojeg bogatstva i nisu nerado udovoljili kraljevom zahtjevu.

Na dan kada je Kralj David objavio narodu da će njegov sin Salamun sagraditi dom Božji, on je opomenuo Salamuna da služi Bogu sa srcem koje će oduševljeno služiti Bogu (1. Ljetopisa 28:9). Nekoliko godina kasnije, nakon što je Kralj Salamun dovršio i dom Božji i kraljevu palaču, on je tragično zalutao ne imavši bespriječno srce (1. Kraljevima 11:3-6). Salamun je dozvolio da interesi njegovih žena i konkubina okrenu njegovo srce od Boga. Njegovo je srce bilo toliko

zastranilo da je dopustio obožavanje zabranjenih bogova svih svojih žena (1. Kraljevima 11:7,8).

Kao ljudi, mi “trebamo” s našim umom, ali mi “želimo” s našim srcima. Da li je Kralj Salamun trebao 700 žena, i 300 konkubina, gotovo tri za svaki dan u godini? Ne, on ih nije “trebao” uopće, on ih je jednostavno “želio.” Njegovo srce jednostavno nije bilo zadovoljno s onim s čime ga je Bog opskrbljivao u životu, iako mu je bila zadovoljena svaka potreba u takvom izobilju!

Spreman Um

Na području hvale i zahvaljivanja, kontrast između Kralja Salamuna i njegovog oca Kralja Davida je upečatljiv. Očigledno je da je Kralj David bio zahvalan za svoj uspjeh isto tako kao i ponizan u svojim gubicima. Davidovih stotine psalama hvale pokazuju njegovu naviku konstruktivnog razmišljanja u hvali njegovog Nebeskog Oca. Za usporedbu, Salamunove molitve su manji dokazi njegovog hvaljenja Boga. Premda su Izreke Kralja Salamuna snažni vodiči za život, oni daju manje hvale Bogu ili poticaja svojim čitateljima da hvale Boga. Salamun slavi Boga kao svemoćnog u Izrekama 1:7, 2:5-6, 3:5,7,9, 10:22,14:26, 20:22, 25:22, i 29:26. Vjerojatno je to bio njegov način hvaljenja Boga.

Manje slavljenja Boga u Salamunovom životu mogao bi biti za nas ključ razumijevanja njegovog života kao upozoravajuće priče. Nedostatak zahvalnosti otvara vrata nedopuštenim utjecajima koji su suprotni Božjem Kraljevstvu da dođu u naše živote. Možda je to što je Kralj Salamun imao manje zahvalnosti omogućilo interesima njegovih žena da se uvuku i postanu platformom za činjenje zla pred Bogom. U svojim kompliciranim odnosima sa svojim mnogim ženama, on je odustao od kontrole nad svojom vlastitom voljom. On je dozvolio svojim ženama i konkubinama da dikтираju njegovim postupcima. Salamunovo srce bilo je podijeljeno između zemaljskih užitaka i Boga.

U današnje vrijeme, i u našim životima, nedostatak pokazane zahvalnosti i misaonog zadovoljstva je ozbiljan problem s kojim se suočavamo.

Salamun traži mudrost

To može biti prvi korak u našem odstupanju od Boga. U našem svijetu “kao u Noinim danima” gdje imamo pristup tolikom mnogom znanju, bogatstvu, i priznanju, koliko je toga dovoljno? Kao i kod Kralja Davida, naši umovi moraju ostati stalnim regulatorom naših srca.

Najvažniji osjećaj u srcu Kralja Davida bila je njegova nadasve velika želja da služi i ugađa Bogu. Kao i Kralj David, kada mi pokorimo naše “osjećaje” našem “razmišljanju” (naša srca našim mozgovima), i mi ćemo biti u potpunom miru u unutarnjem čovjeku i služiti Bogu sa savršenim srcem.

Kralj David ostavio je trajni primjer (svom sinu i nama) dobro uravnoteženog zadovoljstva i ljupkog osjećaja mira i sreće. On je znao da je Bog imao potpunu kontrolu nad njegovim životom; utječući na svaki postupak i na svaku posljedicu njegovih odluka (1. Ljetopisa 28:20).

Napuštanje Boga

Kao najmudriji čovjek na svijetu, Kralj Salamun je znao kao “staviti važne stvari na prvo mjesto” i kako sačuvati život jednostavnim. Međutim, Bog je nekako izgubio “status” Salamunove prve ljubavi. Salamun je napustio Boga koji mu je toliko mnogo dao.

Kada je Kraljica od Šebe posjetila Kralja Salamuna, ona je bila inspirisana njegovom mudrošću, napretkom, i slavom (1 Kraljevima 10:3-8). Bilo joj je jasno da je Bog učinio Salamuna kraljem da bi pravedno sudio Božjem narodu u Izraelu. Međutim, ona nije ništa komentirala što se tiče Salamunove poniznosti i zahvalnosti. Izvještaj jednostavno kaže da je ona bila opčarana Salamunom.

Isus traži od nas da čuvamo naše želje jednostavnima. “Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati” (Matej 6:33). Savršeni mir koji nam je obećan nalazi se u “spoznanju” da će se Bog pobrinuti za sve što trebamo, ako mi samo budemo počivali u našoj želji za zadovoljstvom u Njemu.

Kralj David je učio da ne postoji samo jedan odlučujući čimbenik, niti jedan jedini trenutak u našim životima koji određuje naš udes. On je učio da iako mi možemo doživjeti padove, da se moramo pokajati i vratiti se natrag Bogu. Suprotno tome, Kralj Salamun je bio dokazao da ako se mi ne pokajemo za naše padove, ti će padovi postati stazom u još razornije posljedice u životu.

Ali i David se je bio odrekao Boga. Njegovo ubojstvo Urije može se činiti mnogo većim grijehom od onoga

Salamun prima Kraljicu od Šebe.

njegovog sina. Ipak Salamunovo padanje u grijeh bilo je mnogo podmukliji i trajniji pad koji je postao trajnim odstupanjem od Boga. Kralj David se je skroz pokajao, i Bog mu je bio oprostio.

Njegovi su Psalmi prepuni hvala. Posljednih osam poglavlja čini se da su Davidove zaključne misli, koje su posvećene hvaljenju Boga. David je shvaćao svoju relativnu beznačajnost u Božjim očima. Činilo se da je on stalno bio zapanjen da je Bog uopće pokazao ikakvo zanimanje za njega (1. Samuelova 18:18; Ps. 8:4; 144:3). Nasuprot tome, izgleda da je Salamun bio zaboravio svoju beznačajnost.

Kao pastir David je bio utvrđen u poniznosti, i zato je bio u stanju dati hvalu i zahvalnost Bogu što je u stvarnosti bilo ugodno Bogu. Iako je Salamun bio poznat po jasnoći istine i mudrosti u njegovih tisuću Izreka, izgleda da ga je njegova mudrost vodila do temelja ponosa.

Poniznost pruža okruženje za trajnu poslušnost Bogu. Ono je majka hvale i zahvalnosti. Poniznost bi bila “protuotrov” Salamunovom kretanju prema padu. Vjerojatno bi se bio oporavio da je bio ponizan i zadovoljan s tim da Bog sve preokrene njemu na dobro.

Učinimo navikom biti svladani s poniznošću i zahvalnošću Bogu zbog Njegove naklonosti prema nama. Poniznost je najveličanstvenija od svih vrlina; naučimo je rano, ili, poput Salamuna, ili će to u najmanju ruku biti lekcija kojoj će nas Bog naučiti.

— James Mistarz

Vrsna Žena

„Plod joj dajte ruku njezinih i neka je na Vratima hvale djela njezina” (Izreke 31:31).

U cijeloj ljudskoj povijesti, mudri su težili za krepošću. Sveti Pismo koristi riječ krepost da ukaže na “moralni karakter i izvrsnost duše” (Strong’s 1411). Prema tome, onaj tko je krepostan ima snagu karaktera, moralnu izvrsnost, i unutrašnju vrijednost i stabilnost. Izreke 31 opisuje dražesno svojstvo kreposti prikazano u karakteru i ulozi pobožne žene.

Ovo poglavlje bilježi riječi Kralja Lemuela, koji dijeli s nama pouke koje je naučio od svoje majke. Mnogi vjeruju da je Lemuel bio počasni ili nježni nadimak za Kralja Salamuna. Ime znači “Onaj Tko Pripada Bogu.” Kao što je uobičajeno u iskustvu Božjeg naroda, premda i mi često zastranimo i odstupimo od Njegove volje u našim životima, mi i dalje u konačnici pripadamo Bogu. Možemo biti sigurni u Njegovo odgajanje, Njegovo obrezivanje, i Njegovu milost (Hebrejima 12:7).

Ako je Lemuel bio Kralj Salamun, tada je njegova majka koja ga je naučila tim poukama bila Batšeba. Uzevši u obzir komplicirana iskustva koja je ona izdržala u njenom životu, kako su predivno vrijedne njene iskrene podbude što se tiče vrlina prave ženstvenosti.

Redak 1 objašnjava da je njegova majka poučila Lemuela tim istinama. Dobre majke uče svoje sinove mnogim životnim lekcijama; i dobri sinovi slušaju, razumiju, i vjeruju riječima svojih majki. Međutim prava strast koju čovjek osjeća prema poukama kojima ga je majka učila dolazi nakon mnogih godina iskustva, nakon što je život potvrdio istinu njenih riječi, i on se osvrne unatrag sa nježnom zahvalnošću prema njenim uputama. Možda je taj osvrt u zahvalnosti ono što je potaknulo Kralja Lemuela (nakon raznih životnih iskustava) da podijeli te podbude o vrsnoj ženi s drugima, i da bude siguran da ih je ljubavlju pripisao svojoj majci.

Reci 3-9 savjetuju kralja da izbjegava jako piće koje bi iskrivilo njegovo prosuđivanje i utjecalo na njegovo opihodjenje sa potlačenima. Rec 10-31 zatim opisuju kako vrsna žena poboljšava vrijednost i osnovu muškarčeve uloge kao muža, oca njihove obitelji, i člana zajednice.

Bat Šeba (Rembrandt)

Redak 10 pita, “Tko će naći ženu vrsnu? Više vrijedi ona nego biserje.” Ovaj redak spominje i njeno pronalaženje i također zapažanje njene ogromne vrijednosti. Ova je misao slična onoj u Isusovoj Usporedbi gdje čovjek pronalazi biser velike vrijednosti i prodaje sve da bi ga kupio (Matej 13:45,46). Taj čovjek priznaje da je biser kojeg je pronašao vredniji ob bilo čega drugog u njegovom životu; stoga on ulaže sve što ima kako bi ga dobio. Isti je koncept istina i kad se radi o vrsnoj ženi. Lemuel uči da je vrsna žena više nego samo vrijedna; u nju se isplati ulagati.

To sugeriše više od toga da ju se samo nađe i zadrži. Ulaganje u nju poučava pojedinca da ju vrednuje, pazi na nju, i aktivno njeguje (ulaže u) svoj odnos sa njom. Unutar vrsne žene je taj stav srca koji želi da ga se voli, pazi na nj, ulaže u nj, i da surađuje sa nastojanjima njenog muža da to čini, čak i kada ti napori mogu biti slabi.

Iako 10 redak ukazuje na nju kao na kreposnu “ženu,” karakteristike koje slijede uglavnom govore o njenoj ulozi u obitelji kao žene i majke. Žena može biti vrsna i ako nije udana, ali ovo poglavlje koristi uloge supruge i majke da ilustrira predivna svojstva karaktera koje svaka žena može razviti i biti njihovo utjelovljenje, Ova je žena bila vrsna mnogo prije nego je Lemuel shvatio njenu vrijednost.

Sveto Pismo opisuje stvari koje su pet puta vrednije od rubina. Job 28:18, Izreke 3:13-15, i Izreke 8:11 sve nas uče da je “mudrost” vrednija od rubina. Izreke 20:15 objašnjavaju nam da je “spoznaja” vrijednija od rubina. Izreke 31:10 kažu da je Vrsna Žena, vrijednija od rubina. Kad se sve ove citate uzme zajedno oni nam sugerišu da je dio toga biti vrsnom ženom nastojanje biti što vrednijom onima oko nje kao što su “spoznaja” i “mudrost”; i možda korištenjem spoznaje i mudrosti za ohrabriti druge.

S druge strane, ti nam citati također sugerišu da koliko god napora, strasti i rada čovjek uloži u stjecanje spoznaje ili u težnji za mudrosti, on bi trebao uložiti istu količinu napora i strasti u razumijevanje, njegovanje, i ljubljenje svoje žene, zato što je ona, biblijski podrazumijevano jednako vrijedna.

Rubini su predivni i crveni, no ipak vrsna je žena daleko iznad njihove vrijednosti. Crvena boja u Bibliji često

predstavlja grijeh. Ta metafora boje sugerira da je vrsna žena daleko vrednija od najljepše stvari koju ovaj grešni svijet može ponuditi. Ona je bolja od crvene boje, ona je ta čije je vlastito crvenilo pokriveno njenom vjerom u Isusovu krv, čija je zahvalnost za to pokrivalo očigledna i ona vjeruje da je prihvatljiva jer ju Bog - i njen muž ako ga ima - voli bez obzira na njene nesavršenosti.

Redak 11 kaže, "Njen muž ima puno povjerenje u nju, korist mu neće uzmanjkati." Sveto Pismo poučava čovjeka da se uzda u četiri stvari u životu. Uzđaj se u Boga, uzđaj se u Božjeg Sina, uzđaj se u Božju riječ, i uzđaj se u svoju vrsnu ženu. Shvaćajući to,

vrsna žena nastoji biti potpuno pouzdana što je to više sa ljudskog stanovišta moguće. Vrsna žena je jedini čovjek u listi od četiri. Nijedno ljudsko biće ne može biti savršeno pouzdano, ali jednostavno shvaćajući da je sposobnost njenog muža da se pouzdaje u nju slična njegovoj sposobnosti da se uzda u Boga trebalo bi uliti u nju duboku želju da zasluži njegovo pouzdanje na svakom području života.

Redak 11 također kaže da joj njegovo srce sigurno vjeruje. Kada je vrsna žena supruga, dio njene uloge kao supružnika je da bude od povjerenja svom mužu. U toj ulozi, ona dijeli najintimnije misli i razmišljanja i strahove muževljevog srca. Ona ih dijeli ni sa kim drugim osim sa Bogom. Ta vrsta povjerenja (u njegovu ženu) prozračuje u muževljevom srcu osjećaj sigurnosti, povezanosti, i hrabrosti.

Taj redak također kaže da muževljev osjećaj pouzdanja poništava njegovu potrebu za dobitkom. To je zanimljiva metafora. Dobitak je nešto opažene vrijednosti što je zadržano kroz nasilje ili potajno, nešto što je otuđeno od drugoga. Kada postoji potpuno povjerenje, potpuna povezanost, i potpuna sigurnost među supružnicima, nijedno ne treba tražiti ispunjenje, povezanost, ili potvrđivanje iz bilo kojeg drugog izvora osim samog Boga. Ta vrata povjerenja u srcu supružnika rezultira u snazi, sigurnosti, i ljubavi. To je uistinu dar kojeg svatko može dati drugome.

Reci 13-27 govore o marljivosti koju vrsna žena utroši u korist njene obitelji, i svaki se redak odnosi na različite načine na koje ona pokazuje njenu ljubav i brigu prema njima.

Bog je obećao svom narodu Izraelu da će ih On voditi u zemlju kojom teku mlijeko i med. Ovo je izraz koji obećava da će se Bog pobrinuti za svaku njihovu potrebu. Zemlja kojom teče mlijeko i med zahtijeva obilna stada,

Žena u molitvi (1879)

travu, vodu, voćnjake plodonosnog drveća, polja cvijeća, i neophodne pčele da ih oprasuju. Stoga, "mlijeko i med" podrazumijevaju da će svaka njihova potreba biti zadovoljena. Izraz "traga za vunom i lanom" u Izrekama 31:13 je sličan. Sa vunom ona odijeva svoju obitelj zimi, i sa lanom ljeti. Vrsna žena brine se za svoju obitelj u svakoj potrebnoj situaciji.

Redak 15 kaže da vrsna žena "Još za noći ona ustaje, hrani svoje ukućane i određuje posao sluškinjama svojim." Ona se smješta na položaj s kojeg je u stanju služiti onima koje voli. To nas svojstvo podsjeća na Lidiju u Djelima 16:13-15. Lidija je opisana kao žena koja je štovala Boga i stoga je odlazila

na mjesto pored rijeke gdje se obično molilo i gdje su imali službe. U Božjoj providnosti, tijekom jednog od tih dana molitvi pored rijeke ona je primila Evanđelje od Pavla. Lidija je bila odmah krštena zajedno sa njenim kućanstvom. Sa srcem sluškinje, ona je pružila gostoprimstvo samom Apostolu Pavlu.

Teško je u potpunosti shvatiti koliki je u stvarnosti bio blagoslov za Lidijinu obitelj imati prisutnog "Apostola Neznabošcima" u njihovom vlastitom domu. Pavao je bio blagoslovljen i dovoljno ohrabren njenim gostoprimstvom da se je bio vratio u njen dom ponovno nakon što je bio oslobođen iz zatvora (Djela 16:40). Lidijino je svjedočanstvo dražestan primjer vrsne žene koja ustaje za noći da da duhovnu hranu njenom kućanstvu.

Redak 15 također kaže da vrsna žena daje obrok hrane njenim sluškinjama. Jedna od prednosti koju ona ima, napredujući kroz njen Kršćanski život, je ta postati živim primjerom pobožne ženstvenosti, posebice mlađim ženama u njenom zajedništvu. Pavao govori o toj prednosti: "starice isto tako - vladanja kakvo dolikuje svetima: ne klevetnice, ne ropkinje mnogog vina, nego učiteljice dobra da urazumljuju mlađe neka ljube svoje muževe, djecu" (Titu 2:3,4). Kakve li predivne službe, ne samo za njenu obitelj, nego za cijelu Kršćansku zajednicu s kojom se je okružila.

Redak 17 kaže, "opasuje...bokove svoje i osnažuje mišice svoje." Petar govori o "opasivanju bokova svoga uma" kada nas potiče na marljivost u našem Kršćanskom životu, nastojeći za veličanstvenom prednošću biti Kristovim sljedbenicima, što anđeli priželjkuju (1. Petrova 1:13).

Prekrasna molitva Hane, Samuelove majke, i snaga koju je ona primila, pouka je o ustrajnosti (1. Samuelova 2:4,9,10). Nakon što je izdržala teška iskustva, ona je

Lidija, prodavačica purpura, uslužna Kristova učenica

shvatila da nije mogla uspjeti u svojoj vlastitoj snazi. U tom stanju srca, na svojim koljenima, ona je molila Boga za snagu. Na tom duhovnom platou ona je bila u stanju opasati se s Božjom snagom i rodila je sina koji je postao najvećim duhovnim slugom u povijesti Izraela.

Redak 23 kaže, “Ugledan je muž njezin na vratima, kad sjedi sa starješinama zemaljskim.” To podrazumijeva da vrsna žena pruža podršku svom mužu u njegovom radu unutar duhovne zajednice, i da je dio vrijednosti

njegovog rada rezultat onoga što njegova žena doprinosi obitelji. Apostol Pavao savjetuje: “Supruge, budite podložne svojim muževima, kao što to treba u Gospodinu” (Kološanima 3:18 Dretar). To je opomena za suprugu, da razazna svog muža, otkrije njegove jače i slabe strane, i da upotrijebi njen posebni uvid kako bi mu pružila podršku u njegovoj službi Bogu. Kad on ne uspije, vidljivi primjer vrsne žene koja pruža podršku može biti snažnijom porukom od bilo koje javne riječi njenog muža (1. Petrova 3:1,2).

Redak 28 uči da je karakterno svojstvo njene djece mjera njene vrline. Često se događa da se djeca koja su se u početku bunila, nakon što odrastu, vrte nakon nekih životnih iskustava i primjete: “Zbog dugogodišnjeg primjera moje majke, naučio sam ljubiti njenog Boga” ili “Moja je majka najsamilosnija osoba koju poznajem.” Iako mogu proći godine prije nego dijete dođe do tog zaključka, djeca vrsne žene ustaju i blagoslivljaju je.

Redak 30 kaže da s vremenom, izvanjska ljepota vrsne žene prolazi, ali njena unutarnja ljepota raste. Taj je fenomen snažan dokaz da ona voli Gospodina i zbog toga, ona treba biti hvaljena.

Redak 31 vrhunski je redak. Mnogi od prethodnih redaka uče kako vrsna žena doprinosi vrijednosti, ugledu, i utjesi onih koje ljubi, kako njeni naponi doprinose kvaliteti njene djece i ugledu njenog muža. Međutim, 31 redak daje njoj zaslugu za blagoslove za ono za što se je trudila.

Lemuelov završni savjet je da mi kažemo vrsnoj ženi u našem životu da mi zapažamo njenu vrijednost i da ju volimo zbog toga. Lemuel nas vodi u inspirirajućem hvaljenju vrijednosti vrsne žene: njenu vrijednost njenoj obitelji, njenoj duhovnoj zajednici, i u milostima koje ona donosi Tijelu Kristovom.

Životni Stil Mudrosti

„Čuje li ih mudrac, u znanju će porasti; razum će sebi steći životnu mudrost. Razumjet će govor priče i prispodobe, riječi i zagonetke mudraca. Strah je Gospodnji najviša spoznaja; samo luđaci preziru mudrost i stegu” (Izreke 1:5-7).

Kada je Bog stvorio Adama i Evu, On ih je zadužio da vladaju svijetom (1. Mojsijeva 1:28). Bog im je dao slobodnu volju ili da žive poslušno u Njegovoj mudrosti, ili da budu neposlušni jedući sa drve-

ta spoznaje dobra i zla (1. Mojsijeva 2:9). Njihova odluka da ne poslušaju i da jedu zabranjeni plod vodila je do njihove patnje i smrti i isto za svo čovječanstvo. Međutim, Bog im je dao nadu u spasitelja (1. Mojsijeva 3:15).

Mnogo kasnije Kralj Salamun se je molio Bogu za mudrost i razumijevanje kako bi mogao razlikovati između dobra i zla i vjerno ispuniti svoj zadatak od Boga da vlada Izraelskom Nacijom (1. Kraljevima 3:9).

Bog je blagoslovio Salamuna sa puno toga više od onoga što je on tražio. Rezultat njegove poslušnosti bio je mir širom Izraela od Dana do Beeršebe tijekom vladavine Kralja Salamuna, pri čemu je svaki čovjek živio u miru pod svojom lozom i smokvom. “To su živjeli Juda i Izrael u sigurnosti, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Beer-Šebe, dokle je živio Salomon” (1. Kraljevima 4:25). Međutim, nakon nekoliko prvih godina, Salamun je odstupio od Boga.

Knjiga Izreka je pozivnica Kralja Salamuna da učimo od njegovih uspjeha i promašaja. Započinje sa pouzdanjem u Gospodina sa svim našim srcem, i nastavlja sa tisućama detalja o tome kako živjeti u Božjoj mudrosti umjesto našoj vlastitoj. U četrnaest zasebnih prigoda, Salamun je nazvao taj životni stil kao život u “strahu GOSPODNJEM” (Izreke 1:7,29; 2:5, 8:13; 9:10; 10:27; 14:26-27; 15:16,33; 16:6; 19:23; 22:4; 23:17). Salamun nas podbudi da postanemo ono što Adam i Eva nisu uspjeli; mudri ljudski vladari nad oblašću koju im je Bog dao.

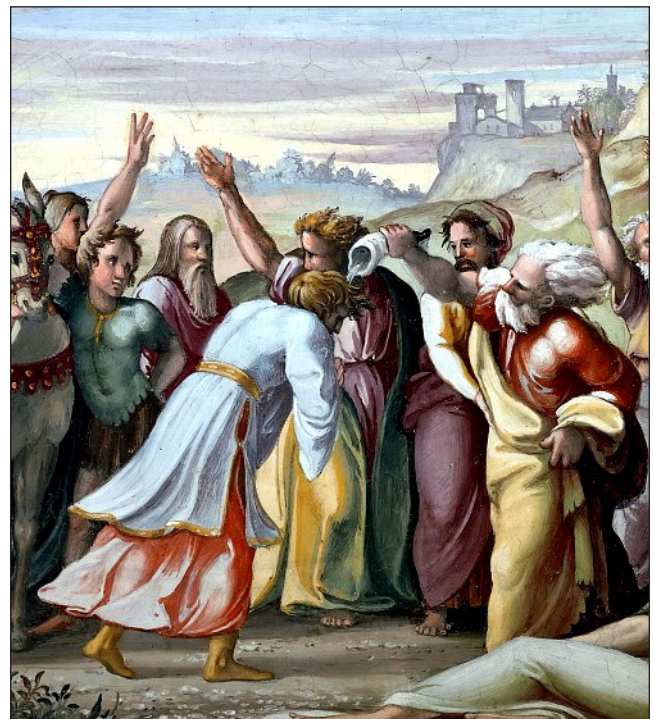
U 3 poglavlju, Kralj Salamun personificira mudrost kao ženu i koristi jezik koji je nevjerojatno blizak izvještaju o Adamu i Evi u Edenskom Vrtu; “Životno je drvo onima koji se nje drže i sretan je onaj tko je zadrži” (Izreke 3:8). Salamun nam pomaže razumjeti da mi svi stojimo pred našim vlastitim drvetom sa izborima koje moramo napraviti. U knjizi Izreka, on nas potiče da izaberemo poslušnost, da izaberemo život.

Iskušani od protivnika, Adam i Eva nisu uspjeli u svom zaduženju od Boga, zbog njihove neovisne potrage za spoznajom. Danas, mi smo jednako iskušavani da se okrenemo od mudrosti i spoznaje koje nam Bog pruža i da tražimo naše vlastito razumijevanje, mudrost, i spoznaju.

Knjiga Izreka pruža uputu za životni stil mudrosti. Danas, mi imamo većeg Salamuna kao našeg mentora. Isus je obećani Spasitelj i pastir koji nas nježno vodi. Međutim mi smo glavni junaci u našoj vlastitoj životnoj priči. I slično Adamu, Evi i Kralju Salamunu, kakvoća života koju mi oblikujemo izravno je proporcionalna našem strahu od GOSPODINA i marljivosti u našem radu.

Mudar čovjek sluša, mudar čovjek povećava učenje, mudar čovjek postaje mudrim mentorom, mudar čovjek pravilno tumači istinu. To su veoma jednostavne istine od Boga ali nisu lake. One počinju sa poslušnošću.

— Todd Alexander

Pomazanje Šaula (Rafaelova freska)